

№2 (21) 2016

Tęcza

ŻY
TOM
IERS
SZ
CZY
ZNY

225. ROCZNICA UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

Konstytucja 3 Maja 1791 roku – obraz Jana Matejki

Święto Konstytucji 3 maja

Konsulat Generalny RP w Winnicy zorganizował uroczyste przyjęcie z okazji Święta Konstytucji 3 maja, Dnia Polonii i Polaków za Granicą oraz Dnia Flagi Państwowej z udziałem przedstawicieli polskich organizacji z Winnickiego Okręgu Konsularnego, władz ukraińskich oraz duchowieństwa rzymskokatolickiego.

Swoją obecnością 28 maja w winnickej restauracji Velur obchody uświetnili m.in. poseł do Rady Najwyższej Ukrainy Oleksandr Dombrowski, zastępca konsul generalnej Rumunii w Czerniowcach I. Ivan oraz ordynariusz diecezji kamieniecko-podolskiej, bp Leon Dubrawski.

Uroczystość uświetnił występ polskiego chóru Mazury, działającego przy Miejskim Związku Polaków w Chmielnickim. Na zaproszenie konsulatu przyjechała też delegacja Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie na czele z prezes Wiktorią Laskowską-Szczur. W składzie delegacji byli prezesi polskich organizacji obwodowych: Wanda Laskowska, prezes ZPU w Korosteniu, Żanna Szyszkina, prezes Związku Polaków im. W. Reymonta w Wołodarsku-Wołyńskim, Dina Chalimonczuk, prezes Olewskiego Rejonowego Oddziału ŻOZPU.

Polski chór Mazury, działający przy Miejskim Związku Polaków w Chmielnickim

Przedstawiciele polskich organizacji z Winnickiego Okręgu Konsularnego

Korpus dyplomatyczny Generalnego Konsulatu RP w Winnicy na czele z konsulem generalnym Tomaszem Olejniczakiem serdecznie powitał przybyłych gości

AKTUALNOŚCI

..... 2

DZIEJE POLSKI

Historia kołem się toczy
Istoria йде по колу 3

PAMIĘTAMY O NICH

Uczczenie bohaterów styczniowych w Iwnicy
Вшанування січневих героїв в Івниці 6

Jeśli zapomnę o nich,
Ty, Boże na niebie, zapomnij o mnie
Якщо ми забудемо про них,
Ти, Боже на небі, забудь про мене 8

Wandalizm na cmentarzu polskim
Вандалізм на Польському цвинтарі 11

Pożegnanie arcybiskupa Piotra Malczuka
Прощання архієпископом Петром Мальчуком 12

KULTURA

Pawie czuby
Павлині чуби 14

OŚWIATA

Polska wspiera rozwój młodych dziennikarzy z Ukrainy
Польща сприяє розвитку
молодих журналістів України 15

„Wschód, Zachód – łączy nas Polska”
„Схід, Захід – єднає нас Польща” 16

Dni Otwarte KUL na Ukrainie

Дні відкритих дверей КУЛ в Україні 17

Uzyskaj dyplom czołowej polskiej uczelni

Отримуй диплом провідного польського вишу 19

Poezja, co z serca płynie

Поезія, що лине з серця 21

Dyktando Polskie na Ukrainie

Польський диктант в Україні 22

Odessa zgromadziła najlepszych znawców
języka polskiego

Одеса збрала найкращих знавців польської мови 24

MUZYKA

Dotknąć sztuki światowej klasy

Доторкнутись до мистецтва світового рівня 26

Muzyka Chopina na wolnym powietrzu

Музика Шопена просто неба 29

INFORMACJA

Ustawa o Karcie Polaka: pełna lista zmian

Закон про Карту Поляка: повний список змін 31

POLSKIE TRADYCJE

Ofiarze i procesje w Boże Ciało
oraz wielki szacunek dla chleba

Вітати та процесії на Свято Тіла Господнього
та велика пошана до хлібу 32

Tęcza Żytomierszczyzny
kwartalnik mniejszości polskiej

Założyciel i wydawca

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie

Kolegium Redakcyjne

mgr Wiktoria Laskowska-Szczur (redaktor naczelna)

mgr Jana Laskowska (redaktor)

ks. dk. dr Jacek Pawłowicz

ks. mgr lic. Jarosław Giżycki

prof. Wołodymyr Jerszow

dr Iryna Kopoć

mgr Olena Staniszevska

Aleksiej Salej (grafik)

Zdjęcia z archiwum Żytomierskiego Obwodowego ZPU

Redakcja

ul. Teatralna 17/20, gab. 109-111

10014, Żytomierz, Ukraina

tel. +38 (097) 199 83 08**e-mail: zpuzytomierz@mail.ru****www.zozpu.zhitomir.net****Druk** PP Melnik S. O., Żytomierz, ul. Puszkіńska, 63**Nakład** 1000 szt.

Redakcja nie utożsamia się z poglądami autorów nadesłanych materiałów

Веселка Житомирщини
квартальник польської меншини

Засновник і видавець

Житомирська обласна Спілка поляків України

Редакційна колегія

Вікторія Ляковська-Щур (головний редактор)

Яна Ляковська (редактор)

кс. dk. Яцек Павлович

кс. Ярослав Гіжицький

Володимир Ершов

Ірина Копоть

Олена Станішевська

Олексій Салей (верстка)

Фотографії з архіву Житомирської обласної СПУ

Редакція

вул. Театральна 17/20, каб. 109-111

10014, м. Житомир, Україна

tel. +38 (097) 199 83 08**e-mail: zpuzytomierz@mail.ru****www.zozpu.zhitomir.net****Друк** ПП Мельник С. О., м. Житомир, вул. Пушкінська, 63**Тираж** 1000 прим.

Редакція може не поділяти думки авторів матеріалів

3 kwietnia, w Niedzielę Miłosierdzia Bożego, został poświęcony kamień węgielny z Golgoty Jerozolimskiej pod budowę kościoła parafialnego pw. Bożego Miłosierdzia na Malowance w Żytomierzu. Parafię prowadzą księża pallotyni, proboszczem i budowniczym kościoła jest ks. Jarosław Olszewski SAC. Poświęcenia w imieniu abp. Piotra Malczuka dokonał ks. Witalij Bezszykuryj, żytomierzanin, kanclerz kurii kijowsko-żytomierskiej. W uroczystości udział wzięli: konsul generalny RP w Winnicy Tomasz Olejniczak, przedstawiciele władz ukraińskich z wicepremierem Gennadijem Zubko i merem miasta Siergijem Suchomłynem, prezes ZOZPU Wiktoria Laskowska-Szczur, liczni księża, m.in. ks. dziekan prałat Ludwik Kamilewski z Żytomierza-Kroszni, wiceprowincjał pallotynów z Polski, kapelan Polaków Żytomierszczyzny ks. Jarosław Giżycki TChr i wierni.

Kościół jest już w połowie wybudowany. Warto zaznaczyć, że po zmianie nazw arterii Żytomierza (w wyniku realizacji ustawy dekomunizacyjnej i z poparciem ZOZPU) ulica, przy której znajduje się kościół, nazywa się obecnie św. Jana Pawła.

W Wyższym Seminarium Duchownym w Worzeli k. Kijowa w dniach 28-30 kwietnia odbyło się sympozjum naukowe z okazji 25-lecia odnowienia struktur Kościoła katolickiego na Ukrainie, zatytułowane „Restaurare omnia in Christo”. W sympozjum udział wzięli prawie wszyscy biskupi rzymskokatolicki z Ukrainy, którzy przez cztery dni poprzedzające sympozjum obradowali na konferencji episkopatu. W obradach konferencji i sympozjum uczestniczyli: nuncjusz apostolski na Ukrainie abp Claudio Gugerotti, abp metropolita lwowski Mieczysław Mokrzycki, ordynariusz kijowsko-żytomierski abp Piotr Malczuk, ordynariusze diecezji: bp Leon Dubrawski (Kamieniec Podolski), bp Antal Majnek (Zakarpacie), bp Witalij Skomarowski (Łuck), bp Bronisław Bernacki (Odessa-Symferopol), bp Stanisław Szyrokoradiuk (Charków-Zaporoże), biskupi pomocniczy Leon Mały (Lwów), bp Radosław Zmitrowicz (Kamieniec Podolski), bp Jacek Pyl (Odessa-Symferopol), bp Jan Sobito (Chorków-Zaporoże) i bp emeryt Marian Buczek. Prelekcje wygłosili m.in. profesorowie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego: ks. prof. dr hab. Roman Dzwonkowski SAC, ks. dr hab. Waldemar Żurek, o. dr Cyprian Moryc oraz ks. dr Ryszard Borkowski.

Podczas sympozjum odbyła się premierowa projekcja filmu dokumentalnego o ks. Janie Krapanie, którą zaprezentował o. Diego Saez z Katolickiego Centrum Medialnego.

Sympozjum naukowe w Worzeli k. Kijowa 28-30 kwietnia
Науковий симпозіум у Ворзелі біля Києва 28-30 квітня

4 czerwca w Narodowym Sanktuarium Maryjnym w Berdyczowie zakończyła się II pielgrzymka dziennikarzy katolickich. Tegoroczne jej hasło brzmiało „Komunikacja i miłosierdzie”. W pielgrzymce uczestniczyli dziennikarze katolickich, świeckich i polonijnych redakcji z Kijowa, Żytomierza, Olewska, Braclawia, Lwowa, Winnicy i Ostroga.

W sanktuarium przybyłych powitał administrator diecezjalny bp Witalij Skomarowski oraz dyrektor Katolickiego Centrum Medialnego w Kijowie Diego Saez OMI.

Na zakończenie pielgrzymki odbyła się konferencja, podczas której rozmawiano na temat współpracy mediów katolickich i innych. Dziennikarze dzielili się swoim doświadczeniem i osiągnięciami.

Atmosfera głębokiej modlitwy i skupienia towarzyszyła mszy świętej odprawionej 25 czerwca w katedrze kijowsko-żytomierskiej, podczas której nuncjusz apostolski abp Claudio Gugerotti wyświęcił trzech nowych kapłanów i diakona.

W Eucharystii uczestniczyli: bp senior Jan Purwiński, sekretarz Nuncjatury Apostolskiej ks. prałat Piotr Tarnawski, proboszcz katedry kijowskiej, kanclerz kurii kijowsko-żytomierskiej ks. Witalij Bezszykuryj, proboszcz katedry żytomierskiej ks. kanonik Wiktor Makowski, rektor WSD w Worzeli k. Kijowa ks. Jan Ślepowski, rektor WSD „Redemptoris Mater” w Kijowie ks. Roman Grek, kapłani, siostry zakonne, rodziny kandydatów do kapłaństwa oraz społeczność żytomierska.

Święcenia kapłańskie otrzymali: ks. Wiktor z Białorusi, ks. Wojciech z Polski

i ks. Jarosław z Ukrainy. Święcenia diakonatu otrzymał ks. Siergiej z parafii katedralnej w Żytomierzu.

Uczestnicząc w liturgii eucharystycznej, nowi kapłani Kościoła katolickiego po raz pierwszy koncelebrowali mszę świętą. Przed błogosławieństwem neoprezbiterzy wyrazili swoją wdzięczność za dar otrzymanych święceń. Szczególne słowa podziękowania skierowali pod adresem swoich rodziców.

1 czerwca, w Międzynarodowym Dniu Dziecka, w miejscowości Choroszew (Wołodarsk Wołyński) odbył się XIII Regionalny Festiwal Dziecięcej Twórczości i Kultury Polskiej „Bo świat – to my”, zorganizowany przez prezesa Rejonowego Kulturowo-Oświatowego Związku Polaków im. Władysława Reymonta Żannę Szyszkinę.

Głównym celem festiwalu jest kultywowanie polskiej kultury i tradycji, promowanie wspólnej historii narodów polskiego i ukraińskiego, budzenie szacunku do różnorodności kulturowej Ukrainy i wsparcie zainteresowania dzieci poezją, muzyką i piosenkami. Tegoroczny festiwal zbiegł się w czasie z 25-leciem istnienia zespołu wokalnego Kolorowe Ptaszki.

Uczestników festiwalu powitali dostojni goście: przewodniczący Choroszewskiej Administracji Rejonowej Sergey Chwast, wiceprzewodniczący Rady Powiatu Lilia Kowalczyk, szef Rady Wiejskiej Dobry Wołodmyr Stolarczyk, deputowany do Rady Najwyższej Ukrainy Paweł Dziublyk, konsul generalny RP w Winnicy Tomasz Olejniczak oraz prezes ZOZPU Wiktoria Laskowska-Szczur.

Opracowanie redakcji

Obraz Krzysztofa Wojniakowskiego z 1806 roku „Uchwalenie Konstytucji 3 maja”
Картина Кшиштофа Войняковського (1806 рік) „Ухвалення Конституції 3 Травня”

Historia kołem się toczy...

Wokół rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja

W tym roku Polska obchodziła 225. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja. Przyjęta 3 maja 1791 roku konstytucja była pierwszą ustawą zasadniczą regulującą ustrój prawny Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Powszechnie przyjmuje się, że Konstytucja 3 maja była też pierwszą w Europie i drugą na świecie, po konstytucji amerykańskiej z 1787 roku.

Dla każdego Polaka powinno to być przedmiotem dumy, o którym należy mówić i przypominać, szczególnie teraz, gdy niektóre państwa zachodnie, zwłaszcza Niemcy, są „zaniepokojone” stanem demokracji w Polsce.

Obecny, demokratycznie wybrany w wolnych wyborach rząd RP jest zaciekle atakowany za to, że nareszcie dba o interesy Polaków. Zachodnie gazety rozpisują się i ubolewają nad tym, że demokracja w Polsce jest zagrożona. W rzeczywistości jedyne, co jest zagrożone, to interesy zachodnich państw – powtórzę jeszcze raz: zwłaszcza Niemiec – które

za poprzedniej ekipy rządzącej traktowały Polskę jak swoisty folwark, a Polaków jak chłopów pańszczyźnianych, z którymi mogli robić, co chcieli.

Obecnie to się zmienia i stąd ten wrzask i nagonka na rząd RP zachodnich mediów. Histeria panująca w Berlinie i Brukseli sięga zenitu, gdyż Polska powoli uwalnia się spod ich wpływu i kontroli. Dlatego – sądzę – warto przypomnieć i urzędnikom z Berlina i Brukseli, i samym sobie tę chlubną kartę historii naszego narodu. Wtedy, gdy Niemcy i inne kraje Europy nurzały się w feudalizmie i religijnej nietolerancji, Polska przyjęła demokratyczną konstytucję. Stąd też rodzi się pytanie: kto tu kogo chce uczyć demokracji?

Zacznijmy jednak od początku.

Prace nad konstytucją i obrady

XVIII wiek to dla Polski czasy niespokojne, burzliwe. „Naród polski w ostatnim stadium upadku” – pisał „Monitor”, jedno z najbardziej wpływowych czasopism politycznych obozu reformatorskiego w 1763 roku. Stan państwa był rzeczywi-

ście fatalny. Polska praktycznie od końca XVII wieku straciła swoją suwerenność. Faktycznie o wszystkim decydowała Rosja, która miała wiecześnie gwarantować Polsce (sic!) wolność i bezpieczeństwo. W rzeczywistości chodziło o dominację i wzbudzanie niepokojów społecznych w narodzie według starej zasady, którą Rosja od wieków opanowała do perfekcji: divide et impera (dziel i rządź). To, że „Polska nierządem stoi”, było widoczne w sposób szczególny pod koniec lat 60., czyli w okresie konfederacji barskiej.

W drugiej połowie lat 80. sytuacja międzynarodowa zmieniła się na korzyść Rzeczypospolitej. Wybuch wojny rosyjsko-tureckiej i włączenie się do niej Austrii sprawiły, że król Stanisław August Poniatowski mógł wykorzystać tę sytuację do wzmocnienia swojej władzy i niezależności od rozpustnej i zaborczej carycy Katarzyny II. Zwołany w 1788 roku Sejm miał, w założeniu, zatwierdzić sojusz polsko-rosyjski i włączenie się do wojny z Turcją. Tymczasem wśród zgromadzonej szlachty zapanowało pragnienie zerwania związków w Rosją.

W pewnym sensie Konstytucję 3 maja uchwalono niejako podstępem. Nad tekstem pracowały znamienite osobistości. Oprócz króla Stanisława Augusta Poniatowskiego Aleksander Linowski, Stanisław Małachowski, ks. Hugo Kołłątaj, Ignacy Potocki, ks. Stanisław Staszic i osobisty sekretarz króla Scipione Piattoli. 25 marca 1791 roku tekst był gotowy, a ostateczną redakcję zrobił ks. Hugo Kołłątaj.

Pierwotnie obrady Sejmu miały się rozpocząć 5 maja. Ale posłowie zaczęli zjeżdżać do Warszawy wcześniej. Obrady zaczęły się więc na Zamku Królewskim 3 maja. Zamku strzegła Gwardia Królewska i oddziały wojskowe pod dowództwem

krzyżać, że władca chce złożyć przysięgę. Królowi nie pozostawiono wyboru. Złożył przysięgę na ręce biskupa krakowskiego Feliksa Turskiego i wezwał zebranych do przejścia do kolegiaty św. Jana na nabożeństwo dziękczynne. Jeszcze tego samego dnia konstytucję przyjęło przytłaczającą większością głosów.

Postanowienia

Konstytucja składała się z jedenastu rozdziałów i stwierdzała dominującą rolę religii rzymskokatolickiej uznanej za „panującą”, przy jednoczesnym zagwarantowaniu pełnej tolerancji religijnej dla wszelkich pozostałych wyznań.

Koroną i Litwą, zaprowadzając jednolity rząd, skarb i wojsko. Konstytucja wprowadzała trójpodział władzy: władzę ustawodawczą miał sprawować dwuizbowy Sejm, składający się ze szlachty-posesjonatów (204 posłów) i 24 plenipotentów miast.

Zmniejszono znacznie rolę Senatu, instrukcje poselskie, konfederacje i liberum veto (które tak wiele wyrządziło szkody) zostały zniesione, decyzje miały zapadać zwykłą większością głosów. Kadencja Sejmu trwała 2 lata, posiedzenia zwoływane były w razie potrzeby, co 25 lat miano zwoływać Sejm w celu poprawy konstytucji. Władzę wykonawczą przyznano królowi wraz z Radą, tzw. Strażą Praw, złożoną z prymasa i pięciu ministrów: policji, pieczęci, czyli spraw wewnętrznych, interesów zagranicznych, wojny i skarbu, mianowanych przez króla. Ministrowie odpowiadali przed Sejmem za podpisane przez siebie akty. Król był przewodniczącym Straży, miał prawo nominacji biskupów, senatorów, ministrów, urzędników i oficerów, w razie wojny sprawował naczelne dowództwo nad wojskiem.

Zniesiono wolną elekcję, po śmierci Stanisława Augusta tron miał być dziedziczny. Tylko w przypadku wymarcia dynastii szlachta miała wybierać nową dynastię. Konstytucja zapowiadała reorganizację sądownictwa przez stworzenie stałe urzędujących sądów ziemskich i miejskich oraz sprawujących nad nimi nadzór w drugiej instancji – Trybunału Koronnego i sądów asesorskich.

Były to, jak na owe czasy, rozwiązania i postanowienia nowatorskie, wręcz rewolucyjne!

Krótką radość...

Trzeciomajowa Konstytucja Rzeczypospolitej w sensie ustrojowym likwidowała większość patologii trwających polskie państwo; znosząc elekcyjność tronu i liberum veto, odbierała główne pole działań obcym agentom. Już sam ten fakt stanowił o doniosłości jej uchwalenia. Trudno się więc dziwić, że stosunkowo silny opór stawili dotychczasowi sprzedawcykowie i ich mocodawcy z Rosji, Prus i Austrii.

Konstytucja 3 maja była wielkim osiągnięciem narodu chcącego zachować niezależność państwową, zabezpieczała możliwość rozwoju gospodarczego i politycznego kraju. Niestety, Polska niedługo cieszyła się jej osiągnięciami. Próba przeprowadzenia reform została przekreślona już w połowie 1792 roku. Uchwalenie konstytucji skłoniło Rosję i Prusy, zaniepokojone wizją silnej Polski, do ingerencji w sprawy wewnętrzne Rzeczypospolitej. Katarzyna II potrzebowała tylko pretekstu, aby rozpocząć interwencję.

Taki pretekst dała niechlubna targo-

Granice Rzeczypospolitej Obojga Narodów
Гордони Речі Посполитої двох народів

księcia Józefa Poniatowskiego. Sam książę stał w izbie sejmowej i pilnował zebranych. Na widownię wpuszczono specjalnie wybranych ludzi, oczywiście popierających uchwalenie konstytucji. Ks. Hugo Kołłątaj zaś zmobilizował warszawiaków, którzy zaczęli się gromadzić wokół zamku. Starano się w ten sposób uniemożliwić zakusy obcych mocarstw, zwłaszcza Rosji i Prus, które były przeciwnie uchwaleniu ustawy rządowej ograniczającej ich wpływy.

Konstytucję przyjęto praktycznie bez czytania, jednak zdecydował o tym przypadek. Poseł inflancki Michał Zabiełło wezwał do przyjęcia dokumentu. Król podniósł rękę na znak, że chce przemówić. I wtedy zwolennicy konstytucji zaczęli

Pozostawiała ustrój stanowy, z pewnymi modyfikacjami: znacznie uszczuplono wpływy magnaterii na elekcję, Senat i zarząd kraju. W prawie wyborczym feudalny cenzus urodzenia szlacheckiego zastąpiono burżuazyjnym cenzusem posiadania. Mieszczanom zatwierdzono prawo nabywania dóbr i uzyskiwania nobilitacji.

Utrzymując poddaństwo, konstytucja pozbawiała szlachtę prawa najwyższej zwierzchności wobec chłopów, przyjmując ich „pod opiekę prawa i rządu krajowego”. Indywidualne umowy chłopów z dziedzicami o zamianę pańszczyzny na czynsz teraz nie mogły już być samodzielnie unieważniane przez szlachtę.

Postanowienia konstytucji centralizowały państwo, znosząc odrębność między

wica. Grupa zdrajców wywodząca się z szlachty, magnaterii, a nawet duchowieństwa, pomogła w legitymizacji agresji Rosji na Polskę. Wrogo nastawieni do reform magnaci, ze Stanisławem Szczęsnym Potockim i Ksawerym Branickim na czele, udali się do Katarzyny II z ofertą zorganizowania konfederacji targowickiej, którą zawiązano 27 kwietnia 1792 roku w Petersburgu.

Jak widać, historia lubi się powtarzać. I w dzisiejszej Polsce istnieją „targowiczanie”, którzy nie mogąc pogodzić się z wyborczą porażką, jeżdżą, jak tamci, judząc i szczując na swoją ojczyznę. Zmienili jedynie kierunek. Obecnie nie jeżdżą do Moskwy czy Petersburga, ale do Brukseli i Berlina. Koniec targowiczów z końca XVIII wieku był tragiczny. Powinna być to przestroga dla tych współczesnych.

Posłowie z Żytomierza

W uchwaleniu Konstytucji 3 maja uczestniczyli także posłowie z województwa kijowskiego, wybrani na sejmiku w Żytomierzu. Sejmik ten został zwołany na 21 sierpnia 1786 roku i należał chyba do najbardziej burzliwych i pieniacych, jakie odbyły się w Żytomierzu. Poprzedziły go negocjacje, a właściwie targi pod groźbą użycia siły.

Józef Gabriel Stempkowski, wojewoda kijowski, w liście do króla Stanisława Augusta Poniatowskiego tak opisał atmosferę poprzedzającą i panującą na sejmiku: „w takiej robocie, jak żyje, nie był; i zdrowie, i worek kosztuje, jak nigdy dotąd, a zrećniej przed nieprzyjacielem stanąć, niż z taką hałastrą mieć do czynienia [...] wszystko to są skutki trybunałów, że ich słabo pilnujemy; niech tylko ukróci się mocy w trybunałach, to po sejmikach burmistrzować nie będą. Masz WKMś w województwie urzędników i znaczniejszych obywateli przywiązanych, ale sam ja tumultu broniłem, boby w nim najlepsi i najwierniejsi może wyginęli; zgryza napędzona za pieniądze zrobiłaby wszystko, nieznana i nieznająca znaczniejszych obywateli”.

Sejmiki zazwyczaj zbierały się w kościołach. Tak samo było w Żytomierzu. Wszystko wskazuje na to, że sejmik 1786 roku odbył się w miejscowej katedrze.

Biskup Samuel Jan Ozga po przybyciu do zniszczonej diecezji powziął zamiar zbudowania katedry. Wybór ostatecznie padł na Żytomierz. W 1724 roku w miejscu, gdzie stał niegdyś kościół Panny Maryi, postawił kościół z drewna, a w kilka lat po rozebraniu go wzniósł w 1737 roku murowaną świątynię pw. Wniebowzięcia NMP. Przy tym kościele osadził kapitułę i konsystorz. Podczas wojny w 1768 roku, gdy prawie całe miasto zostało spalone, uległ zniszczeniu i kościół, który w niedługim czasie został odbudowany. To w nim

Hugon Kołłątaj, polski polityk, członek Sejmu Czteroletniego, uczestniczył w tworzeniu Konstytucji 3 maja / Гуго Коллонтай, польський політик - член Чотирилітнього сейму, брав участь у творенні Конституції 3 травня

właśnie odbył się wybór posłów na Sejm, który uchwalił Konstytucję 3 maja.

Pięciu posłów wybrano jednomyślnie, natomiast wobec braku szóstego kandydata z tłumu padła kandydatura pułkownika Jana Stempkowskiego. Oponował przeciwko temu jego ojciec, wojewoda kijowski, ale w swoim proteście pozostał osamotniony. Ostatecznie posłami zostali: pułkownik Janikowski, pułkownik Zajączek, stolnikowicz owrucki Świeykowski, łowczy koronny Celestyn Czaplic, podkomorzyc kijowski Jan Nepomucen Rybiński i pułkownik Stempkowski. Taki wybór oznaczał klęskę stronnictwa regalistycznego (królewskiego), ponieważ przeszli wszyscy kandydaci Białej Cerkwi, jak również Czaplic i Rybiński, którzy wykazywali zachowania opozycyjne podczas sejmu.

Konstytucja 3 maja stała się symbolem dążenia Polaków do odrodzenia narodowego przez cały okres zaborów, wojny i sowieckiej okupacji. Odniesienia do niej znajdowały się w Konstytucji Księstwa Warszawskiego i późniejszych. Sam car Aleksander I, nadając Konstytucję Królestwu Polskiemu w 1815 roku, sugerował, że odwołuje się do ustawy z 3 maja 1791 roku.

Jeden z działaczy emigracyjnych po powstaniu listopadowym Janusz Woronicz tak o niej pisał: „Ustawa 3 maja nie zdołała odwrócić już rozbiórów, uratowała go wszakże pod względem wewnętrznej naprawy, uratowała od wiecznej zakały. Z zapalem powitał ją cały naród i po dziś dzień jest ona jedynym węzłem rozszarpanej Polski”.

Wtedy, pod koniec XVIII wieku, zmarowano to, co osiągnięto. Górę nad dobrem ojczyzny wzięła pycha, buta, prywata, żądza władzy i bogactw. Można ze smutkiem skonstatować: skąd my to znamy? Patrząc na obecną sytuację Polski, na działania, jakie podejmuje opozycja, która zawiązała współczesną „targowicę”, z powodzeniem można się dopatrzeć analogii z realiami sprzed 225 lat.

Oby znów nie spełniły się słowa Miśtrza z Czarnolasu Jana Kochanowskiego:

Ciesz się ten rym:

„Polak mądr po szkodzie”;

Lecz jeśli prawda i z tego nas zbodzie,

Nową przypowieść Polak sobie kupi,

Że i przed szkodą, i po szkodzie głupi.

ks. dk. dr Jacek Jan Pawłowicz

Uroczyste otwarcie pomnika powstańcom styczniowym w Iwnicy, Polakom i Ukraińcom walczących „Za wolność naszą i waszą”
Урочисте відкриття пам'ятника січневим повстанцям в Івниці, полякам і українцям, які боролись „За нашу і вашу свободу”

Uczczenie bohaterów styczniowych

153 lata temu, 10 maja, pod Iwnicą miała miejsce bitwa powstańców styczniowych z wojskami carskimi. Zginęło w niej ponad stu powstańców, Polaków i Ukraińców, których nazywano wtedy Rusinami, walczących „Za wolność naszą i waszą”.

10 maja w Iwnicy stanął pomnik upamiętniający to wydarzenie. Powstał dzięki inicjatywie Międzynarodowego Stowarzyszenia Przedsiębiorców Polskich na Ukrainie, przy wsparciu Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Kijowie. Odsłonięcia pomnika dokonali prezes Stowarzyszenia i przewodniczący Wiejskiej Rady. Na uroczystość przybyli: ordynariusz kijowsko-żytomierski abp Piotr Malczuk, kierownik Wydziału Konsularnego Ambasady RP w Kijowie Rafał Wolski, konsul generalny RP w Winnicy Tomasz Olejniczak, przedstawiciele władz obwodowych i rejonowych, prezesi licznych polskich organizacji z przewodniczącym Partii Polaków Ukrainy Stanisławem Kosteckim i prezes ŻOZPU Wiktoria Laskowską-Szczur. Śro-

dowisko kijowskie reprezentowali dyrektor Domu Polskiego Maria Siwko, redaktor naczelny „Dziennika Kijowskiego” Stanisław Panteluk i wielu innych gości.

Konsul Rafał Wolski przedstawił historię bitwy pod Iwnicą oraz sylwetki dowódców oddziału powstańczego, którzy nie złamali się nawet w obliczu nieuchronnej klęski, a w konsekwencji utraty życia. Przelali krew za wolność. Konsul Wolski podkreślił znaczenie tego wydarzenia dla współczesnej Ukrainy, która krwią najlepszych synów i córek walczących na wschodzie z rosyjskim najeźdźcą toruje sobie drogę do wolności. Polska zawsze będzie wspierać dążenia bratniego narodu do pokojowego współistnienia i prawa do decydowania o własnym losie.

Ksiądz arcybiskup, poświęcając monument, podkreślił, że przelanie krwi ma sens w połączeniu z Krwią Jezusa Chrystusa, niewinnie przelaną na Krzyżu. Można zabić ciało, ale duszy zabić nie sposób. Można pogwałcić prawo narodu do własnej historii, języka, do szkół ojczystych,

ale nie można wyrwać tego co najdroższe w duszy człowieka. A tym co najdroższe jest wiara w Boga i miłość do Ojczyzny. Za wiarę w Boga i za miłość do Ojczyzny powstańcy styczniowi – Polacy i Rusini-Ukraińcy – przelali krew w nierównej walce. Pamięci nie wolno zatrzeć, mówił ks. arcybiskup. Jeśli naród zatraci pamięć, nie będzie miał przyszłości.

Arcybiskupowi Malczukowi towarzyszyli liczni księża z okolicznych parafii: ks. Witalij Bezszykuryj, proboszcz katedry św. Aleksandra w Kijowie i kanclerz kurii biskupiej, ks. Andrzej Baczyński, oficer sądu biskupiego i proboszcz z Korostyszewa (przyjechał wraz z innymi księżmi salezjanami z Korostyszewa), ks. Waldemar Pawelec, proboszcz sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w Dowbyszu, i ks. Stanisław Firut, pallotyni, ojcowie karmelici na czele z o. Rafałem i o. Pawłem z Berdyczowa, ks. Jarosław Giżycki, chrystusowiec, kapelan Polaków Żytomierszczyzny.

Ks. Jarosław Giżycki, chrystusowiec, kapelan Polaków Żytomierszczyzny

Mieszkańcy Iwnicy przywitali honorowych gości chlebem i solą
Мешканці Івниці привітали почесних гостей хлібом і сіллю

Arcybiskup Petro Malczuk poświęcił pomnik bohaterów bitwy pod Iwnicą
Архієпископ Петро Мальчук освятив пам'ятник героям битви під Івницею

Prezes Partii Polaków Ukrainy Stanisław Kostecki i członkowie ŻOZPU z prezes Wiktorią Laskowską-Szczur złożyli kwiaty powstańcom
Голова Партії поляків України Станіслав Костецький і члени ЖОЗПУ на чолі з головою Вікторією Ляковською-Щур поклали квіти повстанцям

w Iwnicy

Informacja o bohaterach bitwy pod Iwnicą:

Bitwa w lasach Jaropowieckich pod Iwnicą została stoczona 10 maja 1863 roku przez oddział ok. 90 konnych i kilkunastu pieszych powstańców styczniowych, dowodzonych przez Władysława Henszela i Piotra Chojnowskiego. W wyniku starcia powstańcy zostali rozbici. Henszel, osłaniając odwrót Chojnowskiego, został ranny i dobity przez żołnierzy carskich, ranny Chojnowski dostał się do niewoli. Gdy odmówił złożenia prośby o łaskę, dostał wyrok śmierci, który wykonano pod koniec maja 1863 roku w Kijowie.

Jeśli zapomnę o nich, Ty, Boże na niebie, za

Te słowa powtarzały pokolenia naszych rodaków, których bliskich dotknęła tragedia. 10 kwietnia jest dla każdego Polaka datą tragiczną. Tego dnia w 2010 r. w jednej chwili w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem zginął kwiat narodu z prezydentem kraju Lechem Kaczyńskim. Pod ciosem ugięła się cała Polska. Cios ten jednak nie zniszczył narodu, przeciwnie, zjednoczył go i dziś kroczy on pewnie drogą europejskiej przyszłości. W kwietniu czcimy także pamięć ofiar tragedii katyńskiej i stalinowskich represji.

Z inicjatywy Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie i Kapelaniai Polskiej pod honorowym patronatem konsula generalnego RP w Winnicy Tomasza Olejniczaka w katedrze św. Zofii w Żytomierzu odbyły się uroczyste obchody upamiętniające ofiary stalinowskich zbrodni, ofiary mordu katyńskiego i tragedii prezydenckiego samolotu.

Uroczystość rozpoczęła msza święta, której przewodniczył i kazanie wygłosił ks. Jarosław Giżycki, chrystusowiec. Po mszy w Koncercie Requiem swój hołd poległym złożyli żytomierscy artyści.

Wśród gości był obecny konsul generalny RP w Winnicy Tomasz Olejniczak, reprezentujący władze obwodowe kierownik Wydziału Kultury AO Jurij Gradowski, prezesi organizacji polskich, wśród których poczesne miejsce zajmuje Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie z prezes Wiktoriją Laskowską-Szczur.

Tego dnia niedzielna liturgia miała szczególny charakter. Kościół zdobiły flagi w barwach narodowych ukraińskich i polskich. Na tablicy zostały umieszczone fotografie tych, którzy zginęli pod Smoleńskiem. W modlitwie przywoływano pamięć o ofiarach terroru stalinowskiego. Wśród wiernych są jeszcze osoby pamiętające te trudne czasy, jak senior polskiej społeczności Żytomierza Franciszek Brzezicki, który osobiście doświadczył represji stalinowskich. Chór katedralny zapewnił liturgii uroczystą oprawę muzyczną, śpiewając polskie pieśni religijne o zmartwychwstaniu. Koncert zaszczylił swoją obecnością ks. biskup senior Jan Purwiński, wieloletni ordynariusz diecezji żytomiersko-kijowskiej.

Jako pierwsze wystąpiły dzieci z zespołu tanecznego Koroliski, które tańcem z zapalonymi zniczami wyraziły ból tragedii ofiar. W ślad za nimi swój hołd złożyły dzieci z Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej, a także chór dziecięcy Dzwoneczki. Dzieci z Teatru ModernPol pod kierunkiem Wiktorii Zubariowej zaprezentowały inscenizację „Pamiętamy”.

Biskup Jan Purwiński podkreślił, że Kościół rzymskokatolicki zawsze troszczył się o zachowanie dziedzictwa polskości na naszych terenach, jednoczył Polaków w trudnych czasach / Єпископ Ян Пурвинський підкреслив, що Римсько-Католицький костел завжди дбав про збереження польської спадщини на наших теренах, єднав поляків у важкі часи

Dzieci z Teatru ModernPol pod kierunkiem Wiktorii Zubariowej zaprezentowały inscenizację „Pamiętamy” / Діти з театру «МодернПол» під керівництвом Вікторії Зубаревої презентували інсценізацію «Пам'ятаємо»

Wielu wykonawców pragnęło swoim kunsztem oddać hołd poległym. Natalia Zubariewa zaśpiewała pieśń sakralną Césara Francka „Panis Angelicus”, zespół skrzypcowy ze Szkoły Muzycznej nr 1 im. B. Latoszyńskiego wykonał wiele wspaniałych utworów, m.in. akompaniując wokalistce Katarzynie Bakalczuk.

W koncercie wzięło udział wielu innych solistów, m.in. Aleksander Tkaczenko. Na szczególne uznanie zasłużył zespół Preobrażenije z Ukraińskiej Cerkwi Prawosławnej. Pięknym śpiewem ów chór wyraził swoją solidarność i współczucie dla polskiej wspólnoty. Koncert zakończył występ zespołu folklorystycznego Pole-

Промні о мніе

skie Sokoty, który wykonał wiele pieśni patriotycznych.

Konsul Tomasz Olejniczak i kierownik Jurij Gradowski podziękowali organizatorom za przygotowanie uroczystości. Zwracając się do zebranych bp Jan Purwiński wyraził wdzięczność za trud wkładany w podtrzymywanie i kultywowanie tradycji polskich. Wspomnił, że w jego ojczyźnie parafii na Łotwie opowiadano o przetrzymywanych w lesie oficerach polskich, o tym, że do obozów internowania noszono im jedzenie, udzielano wszelkiego wsparcia. Potem wywieziono ich w niewiadomym kierunku i unicestwiono. Biskup Jan podkreślił, że Kościół rzymskokatolicki zawsze troszczył się o zachowanie dziedzictwa polskości na naszych terenach, jednoczył Polaków w trudnych czasach. Tylko wiara dawała moralną siłę potrzebną do przeżycia tragedii takich jak zbrodnia katyńska. Biskup życzył wszystkim umocnienia w wierze, pokoju i zgodzie.

Po zakończeniu koncertu wszyscy udali się pod pomnik św. Jana Pawła II przed katedrą, aby zapalić znicze pamięci. Śpiew „Barki”, ulubionej pieśni Ojca Świętego, przypomniawszy o Ewangelii, która była czytana podczas liturgii. Znicze zapłonęły w kolorach biało-czerwonym i niebiesko-żółtym, podkreślając jedność narodu ukraińskiego i polskiego, podobnie doświadczonych w latach represji stalinowskich.

Oleksandr Piwowarski

Якщо ми забудемо про них, Ти, Боже на небі, забудь про мене

Ці слова повторювали покоління наших предків, яких торкнулася трагедія. 10 квітня для кожного свідомого поляка є трагічною датою. Цього дня у 2010 році за одну мить загинув цвіт нації в авіакатастрофі під Смоленськом разом з президентом країни Лехом Качинським. Країні було завдано сильного удару. Однак цей удар не знищив народу, а навпаки поєднав його. Він і сьогодні впевнено крокує у європейське майбутнє. У квітні також вшановуємо пам'ять жертв Катинської трагедії і сталінських репресій.

За ініціативи Житомирської обласної Спільноти поляків України (голова – Вікторія Ляковська-Щур), Капеланії поляків Житомирщини (кс. Ярослав Гіжицький) та під почесним патронатом Генерального Консула Республіки Польща у Вінниці Томаша Олейнічака у Житомирському кафедральному костелі св. Софії відбулися свята літургія і концерт-реквієм, присвячений пам'яті жертв Катинської трагедії.

Урочистості розпочала Свята літургія, яку відправив кс. Ярослав Гіжицький, христусовець, і виголосив проповідь. Після літургії в концерт-реквіємі свою пошану загиблим висловили житомирські артисти.

Серед гостей були Генеральний Консул РП у Вінниці Томаш Олейнічак, представник обласної влади начальник управління культури Житомирської облдержадміністрації Юрій Градовський, голови польських організацій Житомирщини, серед яких почесне місце займає Житомирська обласна Спільнота поляків України з головою Вікторією Ляковською-Щур.

Цього дня недільна Служба Божа була особливою. Костел був прикрашений українськими і польськими прапорами. На дошці були представлені фотографії тих, хто загинув під Смоленськом. У молитві згадувались жертви сталінського терору. Серед вірних ще залишились особи, які пам'ятають ті важкі часи, як-от ветеран польської спільноти Житомира Франц Бжезицький, який зазнав репресій за часів сталінізму. Літургія проходила під музикальний супровід кафедрального хору, який заспівав польські релігійні пісні про Воскресіння Господнє. Концерт вшанував своєю присутністю кс. єпископ-сеньйор Ян Пурвінський, багаторічний ординарій Києво-Житомирської дієцезії Римсько-Католицької Церкви.

Розпочали концерт діти з танцювального ансамблю «Короліски», які через танець з запаленими свічками виразили біль трагедії жертв. Вслід за ними виразили свою пошану діти з Польської суботньо-недільної школи, а також дитячий хор «Дзвонечки».

По закінченні концерту всі відправились до пам'ятника св. Яна Павла II перед катедрою, щоб запалити свічі пам'яті

Діти з театру «МодернПол» під керівництвом Вікторії Зубаревої презентували інсценізацію «Пам'ятаємо».

Багато виконавців прагнули своїм мистецтвом віддати честь полеглим. Наталія Зубарева заспівала сакральний гімн Сезара Франка «Panis Angelicus», ансамбль скрипалів Житомирської музичної школи №1 ім. Б. Лятошинського виконав чудові твори. Між іншим, разом

з вокалісткою Катериною Бакальчук, виступив також соліст Олександр Ткаченко. Окремо хотілося б відзначити участь у концерті хорового колективу «Преображення» Української Православної Церкви. Своім виступом цей хоровий колектив продемонстрував підтримку і висловив співчуття польській спільноті. Концерт завершив виступ фольклорного ансамблю «Поліські соколи», який виконав патріотичні пісні.

Генеральний Консул Томаш Олейнічак і начальник управління культури Юрій Градовський подякували організаторам заходу за концерт. Єпископ Ян Пурвинський виразив вдячність за труд, вкладений у підтримку та продовження польських традицій. Нагадав, що в його рідній парафії у Латвії розповідали про полонених польських офіцерів, яких тримали в лісі, про те, що до таборів інтернування їм носили їжу, надали всіляку підтримку. Потім їх вивезли в невідомому напрямку і знищили. Єпископ Ян підкреслив, що Римсько-Католицька Церква завжди буде піклуватись про збереження польської спадщини на наших теренах, єднати поляків у важкі часи. Тільки віра давала моральні сили, які були потрібні для того, щоб пережити таку трагедію, як Катинь. Єпископ побажав присутнім зростання у вірі, мирі та злагоді.

Після концерту всі відправились до пам'ятника св. Яна Павла II перед катедрою, щоб запалити свічі пам'яті. Спів «Барки», улюбленої пісні Святого Отця, пригадав про Євангелію, яку читали під час літургії. Свічі горіли у біло-червоних і блакитно-жовтих кольорах, підкреслюючи єдність польського та українського народів, які мали схожий досвід у роки сталінських репресій.

Swój hołd złożył chór dziecięcy Dzwoneczki (wokalista Bogdan Poliszczuk)
Свою пошану виразив дитячий хор «Дзвонечки» (вокаліст Богдан Поліщук)

Олександр Пивоварський

Zespół skrzypcowy ze Szkoły Muzycznej nr 1 im. B. Latożyńskiego wykonał wiele wspaniałych utworów, m.in. akompaniując wokalistkę Katarzynię Bakalczuk / Ансамбль скрипалів Житомирської музичної школи №1 ім. Б. Лятошинського виконав чудові твори з вокалісткою Катериною Бакальчук

Na miejsce zdarzenia przybyli konsul RP w Winnicy Krzysztof Rosiński i prezes ŻOZPU Wiktoria Laskowska-Szczur. Konsul RP у Вінниці Кшиштоф Росіньскі, голова ЖОСПУ Вікторія Ляковська-Щур на місці події

Rzeźba anioła z nagrobku hrabiego Olizara rozbiła się. Statua anioła z nagrobku графа Олізара розбилася

Wandalizm na cmentarzu polskim

Z 20 na 21 czerwca nagrobek hrabiego Jerzego Olizara został zniszczony. Prawdopodobnie, ktoś podpalił suche drzewo, które upadło na pomnik, powodując strącenie posągu anioła.

Rzeźba spadła z granitowej podstawy i, uderzając o ziemię, rozbiła się. Upadek spowodował znaczne zniszczenia: rozbite skrzydła oraz liczne pęknięcia korpusu figury. Posąg jest wykonany z drogiego marmuru włoskiego.

Za cmentarz odpowiadają służby komunalne, które są bezpośrednio pod-

porządkowane prezydentowi miasta. W sprawie dewastacji nagrobka Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie zwrócił się z odpowiednimi pismami do prokuratury i milicji.

Gdy na miejsce zdarzenia przybyli konsul RP w Winnicy Krzysztof Rosiński, prezes ŻOZPU Wiktoria Laskowska-Szczur oraz kierownictwo służb komunalnych, drzewo zostało już usunięte.

Cmentarz polski w Żytomierzu jest jedną z największych polskich nekropolii znajdujących się poza granicami Rzeczypospolitej.

www.zozpu.zhitomir.net

Вандалізм на Польському цвинтарі

З 20 по 21 червня було знищено надгробок графа Єжи Олізара. Ймовірно хтось навмисно підпалив сухе дерево, яке пошкодило статую Ангела.

Статуя впала з гранітної підстави і розбилася, вдарившись о землю. Статуя була виготовлена з коштовного італійського мarmuru. Падіння спричинило значні пошкодження (розбилися крила, з'явилися численні тріщини корпусу фігури).

За кладовище відповідають комунальні служби, які безпосередньо підпорядковані міському голові. У справі руйнації надгробка ми звернулися з відповідними заявами до прокуратури та міліції.

Коли на місце події приїхали Консул РП у Вінниці Кшиштоф Росіньскі, голова ЖОСПУ Вікторія Ляковська-Щур і керівництво комунального підприємства прибули на Польське Кладовище, дерево вже було усунене.

Польський цвинтар у Житомирі є одним з найбільших польських некрополів, які знаходяться поза межами Республіки Польща.

www.zozpu.zhitomir.net

Pożegnanie arcybiskupa Piotra Malczuka

W nocy z 26 na 27 maja w wieku 50 lat niespodziewanie odszedł do Pana ks. abp Piotr Malczuk, ordynariusz kijowsko-żytomierski. Hierarcha przebywał w Grodnie na Białorusi, gdzie uczestniczył w Kongresie Eucharystycznym. Jego posługa biskupia naznaczona była wielkim umiłowaniem Eucharystii.

28 maja ciało zmarłego przywieziono z Białorusi do katedry żytomierskiej, gdzie o godz. 20.30 odbyła się msza św. Liturgię celebrował biskup senior Jan Purwiński w asyście wielu księży. Nazajutrz, w uroczystość Bożego Ciała, przed katedrą św. Zofii została odprawiona msza św. pożegnalna żytomierzan ze swoim arcybiskupem. Słowo Boże głosił ks. biskup Jan po polsku i ukraińsku. Przy biciu dzwonów kapłani i wierni ostatni raz oprowadzili swojego Pasterza wokół ka-

W uroczystość Bożego Ciała, przed katedrą św. Zofii została odprawiona msza św. pożegnalna żytomierzan ze swoim arcybiskupem / У свято Божого Тіла перед катедрою св. Софії була відправлена прощальна Літургія житомирян зі своїм архієпископом

Przy biciu dzwonów kapłani i wierni ostatni raz oprowadzili swojego Pasterza wokół katedry, a potem kondukt żałobny wyruszył w stronę kościoła seminarijnego św. Jana z Dukli / Під биття дзвонів священики і вірні в останній раз провели свого Пастира навколо катебри, а потім жалобна процесія вирушила в сторону семінарійного костела св. Яна з Дуклі

W wieku 50 lat niespodziewanie odszedł do Pana ks. abp Piotr Malczuk, ordynariusz kijowsko-żytomierski / У віці 50 років несподівано відійшов до Господа архієпископ Петро Мальчук, київсько-житомирський ординарій

tedry, a potem kondukt żałobny wyruszył w stronę kościoła seminaryjnego św. Jana z Dukli, który obsługują bracia franciszkanie. Stamtąd o godz. 13 ciało arcybiskupa zostało zabrane karawanem do Kijowa. 31 maja w kościele konkatedralnym św. Aleksandra w Kijowie o godz. 11 została odprawiona msza św. pogrzebowa, po czym ciało spoczęło na cmentarzu na terenie Wyższego Seminarium Duchownego w Worzelu.

Piotr Malczuk urodził się 7 lipca 1965 roku w Mołdawii (Słoboda Raszkowska) w osiadłej tam od wieków rodzinie polskiej. Po wstąpieniu do seminarium duchownego w Rydze złożył śluby zakonne u franciszkanów (bernardynów), przyjmując imię Herkulan. Wyświęcony na kapłana w 1992 roku zaczął pracować na Ukrainie, a następnie pojechał na studia do Rzymu. Po powrocie został wybrany na pierwszego prowincjała franciszkanów w prowincji św. Michała na Ukrainie.

Przez wiele lat pracował w Żytomierzu w kościele św. Jana z Dukli, dając się poznać jako wspaniały duszpasterz i ojciec duchowy. 29 marca 2008 roku papież Benedykt XVI mianował go biskupem pomocniczym diecezji odesko-symferopolskiej, 3 maja tego roku o. Malczuk otrzymał sakrę biskupią. Znacząco przyczynił się do rozwoju Kościoła katolickiego na Krymie. Po trzech latach został przeniesiony do pracy w diecezji żytomiersko-kijowskiej, która jednocześnie została przemianowana na kijowsko-żytomierską. Benedykt XVI powierzył mu godność biskupa kijowsko-żytomierskiego, przyznając mu tytuł arcybiskupa „ad personam”.

ks. Jarosław Giżycki

Z głębokim żalem łączymy się w smutku po śmierci umiłowanego Arcypasterza, JE Ks. Arcybiskupa Piotra Malczuka, Ordynariusza Kijowsko-Żytomierskiego. Nieoczekiwana śmierć Arcypasterza do głębi wstrząsnęła wszystkimi sercami. My, Polacy – członkowie Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie, wyrażamy uczucia nieutulonego żalu wobec tak ciężkiego ciosu, który dotknął cały Kościół katolicki na Ukrainie. Przyjmujemy jednak los zgotovany przez nieprzeniknione wyroki Opatrzności Bożej w pokorze i nadziei, łącząc się w cichej modlitwie.

W imieniu Zarządu ŻOZPU
Wiktoria Laskowska-Szczur

Pawie czuby

Wszyscy znamy powieść historyczną Henryka Sienkiewicza „Krzyżacy”. Z zainteresowaniem śledziliśmy losy głównych bohaterów: Zbyszka i Maćka z Bogdańca oraz Jagienki. A jak wyglądało ich życie później?

Miejsce akcji, Bogdaniec, zmieniło się nie do poznania od momentu, w którym opuściliśmy je, kończąc lekturę Sienkiewicza. Rodzina w wioska Maćka i Zbyszka została odbudowana w ciągu zaledwie roku, a ich gościnny dom nigdy nie był pusty.

Kiedyś srogi wojak Maćko na starość złagodniał. Żył w otoczeniu dzieci, co pomogło mu założyć pierwsze w Polsce przedszkole. Oprócz własnych wnucząt przyjeżdżały do niego dzieciaki z innych powiatów. Przedszkole było niezwykle, bo uczono w nim niektórych zasad rycerstwa, np. posługiwania się mieczem oraz recytowania wierszy. Maluchom najbardziej podobały się bajki o wojnie z zakonem krzyżackim, zwłaszcza te, w których Maćko ścinał pawie czuby Krzyżaków jak łatą kosiarz trawę. Dzieci mówiły między sobą, że nawet na Zawiszy nie można tak polegać, jak na Maćku z Bogdańca.

Jego synowa, energiczna Jagienka, także uczestniczyła w prowadzeniu przedszkola. Udało jej się stworzyć klub dietetyczny, w którym dzieliła się przepisami na pyszne zdrowe potrawy. Jagienka, jak każda kobieta, miała swojego asa w rękawie. Jej apetycznie wyglądające placki ziemniaczane wywoływały zazdrość nawet u doświadczonych kucharek, bo pozostawały jaśniutkie także po kilku dniach przechowywania.

W wolnym czasie jej mąż Zbyszko realizował swoją pasję – polowanie na niedźwiedzie. Jagienka umiała to wykorzystać i założyła firmę zajmującą się sprzedażą niedźwiedziego sadła. Kiedy Zbyszko wyjeżdżał na parady wojskowe, o biznes musiała martwić się sama. Polowała wtedy oraz topiła sadło. Niektórzy klienci dziwili się, że kiedy Zbyszka nie było, sprzedawano nawet trzy razy więcej sadła – taką zaradną gospodynią była Jagienka.

Pewnego razu Zbyszko powracał do Bogdańca po zwycięskim rozgromieniu Krzyżaków. Przy drodze na jego powrót z niecierpliwością czekali jego czterej synowie: Jaśko, Maćko, Zych i Jurand. Wypatrując ojca, zauważyli nad przydrożnymi krzakami trzy pawie czuby. Myśląc, że to Krzyżacy, postanowili pomóc powracającemu ojcu. Bez wahania wpadli w zarośla. Wywiązała się zażarta bójka, słychać było krzyki i odgłosy walki na miecze. Po chwili zapadła cisza i z zarośli wyszedł ledwo żywy paw z obciętymi piórami. Wyglądał żałośnie, jak oskubany kurczak. Okazało się, że ten zamorski ptak był prezentem dla Jagien-

Bohater powieści Henryka Sienkiewicza „Krzyżacy” Zbyszko z Bogdańca
Герой повісті Генрика Сенкевича „Хрестоносці” Збишко з Богданця

Autorka tekstu otrzymała nagrodę specjalną profesora Uniwersytetu Łódzkiego za doskonałą znajomość twórczości polskiego noblisty / Автор тексту отримала спеціальну нагороду професора Лодзинського університету за досконале знання творчості польського нобеліста

ki od księżnej Anny Danuty. Patrząc na swojego „groźnego wroga”, Zbyszko dostał ataku śmiechu, co udzieliło się jego synom. Na podwórku Maćko też śmiał się do rozpuku. Jagienka najpierw

żałowała podarowanego jej pawia, ale w końcu też się uśmiechnęła na widok ukochanego męża przytulającego do siebie dzielnych bohaterów.

Mariana Szumlakiwska

Польща сприяє розвиткові молодих журналістів України

Інтенсивний курс з фото-, радіо- та тележурналістики організація Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw підготувала для молодих журналістів з України та Польщі.

З 5-го по 10-те квітня учасники мали змогу познайомитись з відомими польськими журналістами, фотографами, ведучими, отримати досвід та поділитись вже набутим у сфері, яку обрали.

Більшу частину часу учасники проводили в Домі Насутова, неподалік від Любліна. Це прекрасне заміське місце, оточене природою, насичене свіжим повітрям та сповнене доброзичливою атмосферою.

Навчання проходило з дев'ятої ранку до сьомої вечора. Учасники поділились на три групи за власним бажанням: фото, радіо, телебачення. Протягом чотирьох днів кожен учасник мав підготувати проект на певну тему та презентувати його в останній день і розмістити на сайті www.eds-fundacja.pl. Навіть не маючи спеціального обладнання та апаратури, деякі учасники використали смартфони. Як виявилось, в цьому немає нічого дивного, адже в Польщі вже давно існує термін "смартфонові журналістики", яка впевнено функціонує на практиці сьогодні.

Ще одним відкриттям для журналістів з України стало поняття радіорепортажу. У Польщі це не просто коротка новина про подію, яка звучить на радіо 2-3 хвилини, а ціла історія з життя людини, в якій журналіст розкриває глибокі проблеми народу.

У Любліні відбулась зустріч з відомою польською письменницею та журналісткою Катажиною Михалюк, репортажі якої звучать на радіостанціях усієї Польщі. Це була цікава зустріч на Radio Lublin, де Катажина розповіла про свій життєвий та творчий шлях і про те, як створювались її репортажі.

Навчання проводилось польською мовою. Це було прекрасною можливістю покращити свої знання польської мови, збільшити словниковий запас та говорити вільно з носіями мови. Warsztaty Młoda Redakcja 2016 — це не просто воркшоп, це проект, де кожен може проявити себе, знайти своє русло, встановити контакти із зарубіжними колегами та отримати враження на все життя.

Ірина Гринюк

Польща wspiera rozwój młodych dziennikarzy z Ukrainy

Intensywny kurs z fotografii, dziennikarstwa radiowego i telewizyjnego organizacja Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw przygotowała dla młodych dziennikarzy z Ukrainy i Polski.

W dniach 5-10 kwietnia w Nasutowie koło Lublina dziennikarze z Ukrainy brali udział w warsztatach medialnych Młoda Redakcja 2016 doskonalących umiejętność przygotowania materiału radiowego, telewizyjnego i fotograficznego. Mieli okazję spotkać znanych polskich dziennikarzy, fotografów, prezenterów, otrzymać od nich wiedzę i podzielić się własnym doświadczeniem zdobytym w danej dziedzinie.

Uczestnicy warsztatów byli podzieleni na trzy grupy: fotografia, radio i telewizja. Przez cztery dni każdy z nich musiał przygotować projekt na wybrany temat i przedstawić go w ostatnim dniu oraz umieścić na stronie www.eds-fundacja.pl. Nie trzeba było dysponować specjalistycznym sprzętem – niektórzy używali smartfonów. Jak się okazało, nikogo to nie zdziwiło, bo w Polsce już dawno istnieje „smartfonowe dziennikarstwo” i ma się całkiem dobrze.

Kolejnym odkryciem dla dziennikarzy z Ukrainy było inne rozumienie definicji „reportaż”. W Polsce nie jest to tylko krótka

wiadomość o zdarzeniu, które w radiu zajmuje 2-3 minuty, ale cała historia życia, w której dziennikarz ujawnia głębokie ludzkie problemy.

W siedzibie Radia Lublin w Lublinie odbyło się spotkanie z jedną z najwybitniejszych polskich reportażystek Katarzyną Michalak, której reportaże można usłyszeć w rozgłoszeniach w całej Polsce. Dziennikarka opowiedziała o swoim życiu i pracy, i o tym, jak tworzy swoje reportaże.

Kurs prowadzono w języku polskim. Była to świetna okazja, aby poprawić swoją znajomość polszczyzny, poszerzyć słownictwo i rozmawiać płynnie z native speakerami.

Warsztaty Młoda Redakcja 2016 to nie tylko warsztaty, to projekt, w którym każdy może wyrazić siebie, znaleźć kierunek swojego rozwoju, nawiązać kontakty z zagranicznymi kolegami i zdobyć doświadczenie na całe życie.

Iryna
Gryniuk

„Wschód, Zachód – łączy nas Polska”

Pod takim hasłem 16-19 czerwca odbywał się VI Światowy Zjazd Nauczycieli Polonijnych w Ostródzie. Uczestniczyło w nim blisko 120 osób z 30 krajów i 5 kontynentów, którzy w swych krajach zamieszkania prowadzą punkty nauczania języka polskiego i szkoły polonijne. Z Ukrainy uczestniczyli przedstawiciele z miast: Iwano-Frankiwnsk, Tarnopol, Równo i Żytomierz.

Rząd troszczy się o Polonię i podejmuje wiele działań, by mieszkającym za granicą rodakom ułatwić podtrzymywanie polskości – zapewniali przedstawiciele rządu nauczycieli polonijnych z całego świata, którzy spotkali się w Ostródzie.

Program zjazdu był niezwykle różnorodny i wynikał z wcześniejszej analizy potrzeb polonijnych środowisk nauczycielskich. Konferencja realizowana była w sześciu sesjach tematycznych z udziałem wybitnych specjalistów akademickich oraz delegatów reprezentujących: Departament Strategii i Współpracy Międzynarodowej – Grzegorz Choraży i Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą – dr Joanna Wójtowicz, a także przedstawiciele Instytutu Pamięci Narodowej. Tegorocznym partnerem zjazdu był Kongres Oświaty Polonijnej. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęła małżonka Prezydenta RP Agata Kornhauser-Duda.

Sesja pierwsza obejmowała polonijną politykę oświatową państwa polskiego w zakresie systemu wsparcia edukacji polskiej za granicą. Przedstawione na niej zostały działania Ministerstwa Edukacji Narodowej i możliwości, zasady dokształcania nauczycieli z zakresu metodyki pracy, proponowane przez ORPEG-PCN. Zwłaszcza uwzględniony został obszar potrzeb nauczyciela, ucznia oraz rodzica.

Następne sesje dotyczyły m.in. kwestii edukacji kulturowej i zmian tożsamościowych uczniów polonijnych, skutecznych metod pracy z dzieckiem dwujęzycznym, filozofii i sposobów wsparcia metodycznego nauczycieli polonijnych. Odbywały się również zajęcia praktyczne, jak np. warsztaty z wykorzystania gier i multimediów do nauki historii Polski.

Na sesji zamykającej obrady podsumowano dotychczasowe prace przyjęciem uchwał i wniosków. Uczestnicy zjazdu otrzymali informacje i kontakty do organizacji zajmujących się szeroko pojętym wzmocnieniem działalności szkół polonijnych i polskich na świecie.

O randze Światowego Zjazdu Nauczycieli

Reprezentujący organizatora zjazdu – Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” – Dariusz Piotr Bonisławski / Представник організатора зїзду – Товариство „Вспульнота Польська” – Даріуш Пьотр Боніславський

Uczestniczyło w zjeździe blisko 120 osób z 30 krajów i 5 kontynentów
У зїзді взяло участь близько 120 осіб з 30 країн і 5 континентів

cieli Polonijnych z pewnością świadczy fakt uczestnictwa w nim znamienitych gości, m.in. minister edukacji narodowej Anny Zalewskiej, wiceprzewodniczącego sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą Leonarda Krasulskiego, wiceministra spraw zagranicznych Jana Dziędziczaka, wiceprzewodniczącego Sejmu Republiki Litewskiej Jarosława Narkiewicza, senatora prof. Jana Żaryna, wojewody warmińsko-mazurskiego Artura Chojackiego oraz marszałka województwa warmińsko-mazurskiego Gustawa Marka Brzezina. Szczególne gorąco witano prof. dr hab. Ryszarda Góreckiego, rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, a za obecność i wsparcie idei zjazdu serdecznie podziękowania składano ministrowi Henrykowi Kowalczykowi, przewodniczą-

cemu Stałego Komitetu Rady Ministrów.

Słowa podziękowania zostały skierowane również do reprezentującego organizatora zjazdu – Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” – Dariusza Piotra Bonisławskiego za nieustające wspieranie działań środowisk oświatowych na świecie, życzliwość oraz inicjowanie wydarzeń podnoszących rangę i prestiż szkolnictwa polonijnego, takich jak Światowe Zjazdy Nauczycieli Polonijnych czy piecza nad funkcjonowaniem Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli SWP. Wyrazy wdzięczności przyjęła także Małgorzata Czeczora, dyrektor hotelu „Dom Polonii” w Ostródzie, za polską gościnność, serdeczność i wszelką pomoc udzielaną uczestnikom zjazdu.

Na podstawie www.odnswp.pl

Pierwsze spotkanie odbyło się 16 kwietnia w Winnicy, w zabytkowym gmachu Obwodowej Biblioteki Naukowej im. K. Timiriaziewa
Перша зустріч відбулася 16 квітня у Вінниці, в історичній будівлі Обласної наукової бібліотеки ім. К. Тимірязєва

Dni Otwarte KUL na Ukrainie

W kwietniu delegacja Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II na czele z prorektorem ds. studenckich prof. Krzysztofem Nareckim przyjechała z wizytą do trzech ukraińskich miast: Żytomierza, Winnicy i Chmielnickiego. Głównym jej celem było przeprowadzenie Dni Otwartych KUL.

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II jest najstarszą katolicką uczelnią w Europie Środkowej i Wschodniej oraz jednym z najstarszych uniwersytetów w Polsce. Od 2015 roku aktywnie współpracuje z Żytomierskim Obwodowym Związkiem Polaków na Ukrainie na polu edukacyjno-oświatowym i kulturalnym. Ponadto od roku w Żytomierzu działa Centrum Informacyjno-Edukacyjne KUL, gdzie młodzież może uzyskać pełną informację o możliwościach podjęcia studiów na tej uczelni.

W ramach Dni Otwartych KUL udało się zorganizować spotkania z młodzieżą oraz osobami zainteresowanymi studiowaniem w Lublinie. Pierwsze dwa odbyły się 16 kwietnia w Winnicy, w zabytkowym gmachu Winnickiej Obwodowej Biblioteki Naukowej im. K. Timiriaziewa oraz w Chmielnickim, w budynku Chmielnickiego

Ewa Kula zapoznała kandydatów i rodziców z ofertą edukacyjną KUL
Ева Куля ознайомила кандидатів та їхніх батьків з навчальною пропозицією КУЛ

kiego Obwodowego Naukowo-Metodycznego Centrum Kultury i Sztuki. W składzie delegacji Dział Promocji i Kontaktów Społecznych reprezentowała mgr inż. Ewa Kula, a Dział Kształcenia (Sekcja Obsługi Kandydatów i Studentów) dr Witalij Rosowski. Wizyta delegacji i prezentacja oferty edukacyjnej uniwersytetu

była możliwa dzięki pomocy miejscowych środowisk polonijnych, zwłaszcza prezes Winnickiego Kulturalno-Oświatowego Związku Polaków Alicji Ratyńskiej oraz dyrektora Kulturalno-Oświatowego Centrum im. Juliusza Słowackiego w Chmielnickim Ludmiły Kotyk.

W kolejnym dniu miało miejsce spo-

tkanie przedstawicieli Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego z młodzieżą i ich rodzicami w Żytomierzu. Nieocenioną pomoc w zorganizowaniu spotkania, które odbyło się w auli Żytomierskiej Obwodowej Biblioteki im. O. Olżycza, okazała prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur. W trakcie tych spotkań zainteresowane osoby mogły uzyskać informacje o lubelskiej uczelni, zapoznać się z materiałami promocyjnymi oraz ofertą edukacyjną KUL, jak również dowiedzieć się, jak zostać studentem uczelni. Po każdej prezentacji młodzież i ich rodzice bezpośrednio porozmawiali z prorektorem, pracownikami uniwersytetu i przedstawicielem Centrum Informacyjno-Edukacyjnego KUL w Żytomierzu Walentym Laskowskim.

W ostatnim dniu wizyty, 18 kwietnia, prorektor KUL prof. Narecki uroczystie otworzył Ogólnoukraiński Konkurs Recytatorski im. Walentego Grabowskiego organizowany przez Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie, który objął honorowym patronatem. Z inicjatywy prof. Nareckiego władze uczelni zapewniły laureatom konkursu możliwość dostania się na wybrany kierunek studiów na Wydziale Nauk Humanistycznych KUL poza konkursem oraz zwolnienie ich z opłaty rekrutacyjnej.

Witalij Rosowski

Przedstawiciele ŻPU im. I. Franki: O. Biłobrowec, prorektor prof. N. Sejko, prezes ŻOZPU W. Laskowska-Szczur na Dniach Otwartych KUL / Представники ЖДУ ім. І. Франка: О. Білобровець, проф. Н. Се́йко, голова ЖОЗПУ В. Ласковська-Щур, проректор КУЛ проф. Нарецький у Житомирі на Відкритих Дверях КУЛ

Uzyskaj dyplom czołowej polskiej uczelni

Polskie Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe miasta Krasilowa zorganizowało spotkanie informacyjne na temat Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II.

Poziom kształcenia w Polsce jest jednym z najwyższych w porównaniu z innymi krajami postsocjalistycznymi. Po przystąpieniu do Unii Europejskiej Polska uporządkowała swój system edukacji zgodnie z europejskimi standardami i normami oraz dołączyła do Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia (ICSED). Dyplomy czołowych polskich uczelni uznawane są we wszystkich krajach Europy i Ameryki. Niektóre ze szkół wyższych w Polsce mogą się pochwalić

bogatą historią liczącą ponad sto lat.

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (KUL) w 2018 roku będzie obchodzić swoje stulecie. Delegacja KUL na czele z prorektorem Krzysztofem Nareckim odwiedziła Chmielnicki, by opowiedzieć o historii uczelni, jej strukturze, kierunkach studiów, możliwościach otrzymania stypendium i ofertach specjalnych. Ponadto został zaprezentowany film, na którym każdy mógł zobaczyć wszystko na własne oczy.

To spotkanie zainspirowało nas, Polskie Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe miasta Krasilowa, do zorganizowania podobnego spotkania w naszym mieście. Prezentację i wszystkie materiały przekazali nam pracownicy KUL.

W maju zorganizowaliśmy spotkanie

informacyjne „Oświata w Polsce” i odwiedziliśmy wszystkie krasilowskie szkoły, nawet przedszkole nr 10. W wyniku tych spotkań zebraliśmy 120 dzieci w wieku od 10 do 16, które chcą uczyć się języka polskiego w nowym roku szkolnym. Przy naszym Towarzystwie Kulturalno-Oświatowym funkcjonuje Punkt Nauczania, gdzie odbywają się zajęcia z języka polskiego, historii, kultury i tradycji Polski. W ubiegłym roku ruszył projekt pilotażowy w ramach którego powstały dwie klasy.

Na koniec spotkania otwarto wystawę w Centralnej Bibliotece Rejonowej. Teraz w dziale literatury młodzieżowej każdy może zobaczyć ulotki KUL. Ponadto mamy zamiar prowadzić comiesięczne spotkania twórcze.

Ruslan Harnyk

...ska-Szczur, prorektor KUL prof. K. Narecki w
...prorektor H. Сейко, голова ЖОСПУ Вікторія

Poezja, co z serca płynie

18 kwietnia w Obwodowej Bibliotece im. O. Olżycza 73 uczniów uczących się języka polskiego walczyło o laur pierwszeństwa, deklamując wiersze polskich poetów.

Konkurs Recytatorski Poezji Polskiej im. Walentego Grabowskiego odbywał się pod honorowym patronatem konsula generalnego RP w Winnicy Tomasza Olejniczaka, prorektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II prof. dr. hab. Krzysztofa Nareckiego, przy wsparciu Wydziału Kultury Żytomierskiej Obwodowej Administracji Państwowej, Kuratorium Oświaty w Żytomierzu i Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie.

Jak mówił znany krytyk literacki Karol Irzykowski: „Prawdziwą, typową formą współżycia duchowego jest poezja”. Poprzez poezję współczujemy, marzymy, uczymy się historii oraz wzmacniamy ducha. Dlatego prowadzimy takie spotkania, żeby zjednoczyć w słowie jak największą liczbę osób. Razem tworzymy wspólnotę na podstawie wspólnego języka, kultury, światopoglądu.

W Konkursie wzięły udział dzieci i młodzież z trzech obwodów: winnickiego, chmielnickiego i żytomierskiego, pobierające lekcje języka polskiego w szkołach państwowych, przy polskich organizacjach lub parafiach.

Występy młodych adeptów sztuki deklamacji oceniało jury w składzie: dr Wiktoria Wachowska, nauczycielka języka polskiego, kierownik metodycznego zespołu nauczycieli języka polskiego Kuratorium Oświaty w Żytomierzu, ks. Jarosław Giżycki, kapelan Polaków na Żytomierszczyźnie, Jana Laskowska, doktorantka Wydziału Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Raisa Grabowska, żona Walentego Grabowskiego, Walentyna Benderska, poetka, Zasłużona dla Kultury Polskiej, oraz Wiktoria Laskowska-Szczur, prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie.

Jury brało pod uwagę pamięciowe opanowanie tekstu, poprawność i płynność recytacji, ekspresję i ogólne walory artystyczne. I najważniejsze to serce, które bije w takt każdego słowa: „Poeta winien głosić stan serca i duszy. Tylko co z serca idzie, serce poruszy” (Czesław Miłosz).

Uczestnicy byli podzieleni na trzy kategorie w zależności od wieku. Warto zaznaczyć, że dzieci nie tylko perfekcyjnie nauczyły się na pamięć swoich wierszy, ale także dzięki pomocy nauczycieli wspaniale przygotowały artystyczną ich interpretację.

W kategorii 8-10 lat Gran Prix za najlepsze wykonanie otrzymała Anita Cyporenko z Żytomierza, Teatr Lalek ModernPol, Polska Szkoła Sobotnio-Niedzielną przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie. I miejsce zdobyła Waleria Słobodeniuk-Sira, reprezentująca Żytomierskie Gimnazjum Humanistyczne nr 23.

W kategorii 11-14 lat I miejsce zajęli Uliana Zeleniuk z m. Gorodok i Konstantyn Ogijenko z Żytomierza, Polska Szkoła Sobotnio-Niedzielną przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie.

W kategorii 15-17 lat I miejsce wywalczyła Taisja Zajec z Emilczyna, Szkoła Sobotnio-Niedzielną przy Kulturalno-Oświatowym Towarzystwie Polaków im. Jana Pawła II.

Zgodnie z regulaminem konkursu jego laureaci zostaną zakwalifikowani na studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Wyniki konkursu zostały umieszczone na stronie Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie: www.zozpu.zhitomir.net.

Jana Laskowska

I miejsce w Konkursie Recytatorskim Poezji Polskiej im. W. Grabowskiego wywalczyła Taisja Zajec z Emilczyna

I місце в Декламаторському конкурсі польської поезії ім. В. Грабовського виграла Таїсія Заєць з м. Ємільчине

Po prezentacji młodzież i ich rodzice bezpośrednio porozmawiali z prorektorem i pracownikami uniwersytetu. Після презентації молодь і їхні батьки безпосередньо порозмовляли з проректором і працівниками університету.

Дні відкритих дверей КУЛ в Україні

У квітні делегація Люблінського католицького університету Яна Павла II на чолі з проректором з навчально-виховної роботи професором Кшиштофом Нарецьким приїхала з візитом до трьох українських міст: Житомира, Вінниці та Хмельницького. Його головною метою було проведення Днів відкритих дверей.

Люблінський католицький університет Яна Павла II – це найстаріший католицький виш у Центральній і Східній Європі та один з перших університетів Польщі. З 2015 року активно співпрацює з Житомирською обласною Спілкою поляків України в галузі освіти та культури. Вже більше року в Житомирі діє Інформаційно-навчальний центр КУЛ, де молодь може отримати всю потрібну інформацію про можливості навчання в цьому навчальному закладі.

У рамках Відкритих дверей КУЛ вдалося організувати зустрічі з молоддю та особами, які зацікавлені навчанням у Любліні. Перші дві відбулися 16

квітня у Вінниці, в історичній будівлі Вінницької обласної наукової бібліотеки ім. К. Тімірязєва та в Хмельницькому в будинку Хмельницького обласного науково-методичного центру культури та мистецтва. У складі делегації відділ реклами та зв'язків з громадськістю репрезентувала Ева Куля, а навчальний відділ (секція обслуговування кандидатів і студентів) Віталій Росовський. Візит делегації та презентація навчальної пропозиції університету відбулася завдяки допомозі місцевих полонійних осередків, особливо голови Вінницької культурно-освітньої Спілки поляків Аліції Ратинської та директора Культурно-освітнього центру ім. Юліуша Словацького в Хмельницькому Людмили Котик.

Наступного дня пройшла зустріч представників Люблінського католицького університету з молоддю та батьками в Житомирі. Безцінну допомогу в організації заходу, який відбувся в стінах Житомирської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О. Ольжича, надала голова Житомирської обласної Спілки поляків України Вікторія Ляс-

ковська-Щур. Під час зустрічі присутні отримали інформацію про люблінський виш, познайомились з інформацією про умови навчання та напрямки, а також дізнались, як стати студентом КУЛ. Після кожної презентації молодь і батьки розмовляли безпосередньо з проректором, працівниками університету та представником Інформаційно-навчального центру КУЛ у Житомирі Валентином Лясковським.

На завершення візиту, 18 квітня, проректор КУЛ Кшиштоф Нарецький урочисто відкрив Всеукраїнський конкурс декламаторів польської поезії ім. Валентина Грабовського, організований Житомирською обласною Спілкою поляків України, який відбувся під його почесним патронатом. За ініціативи проректора Нарецького керівництво університету постановило надати лауреатам конкурсу можливість дістатися на обраний напрямок навчання на факультеті гуманітарних наук КУЛ поза конкурсом і звільнити з реєстраційної оплати.

Віталій Росовський

Отримуй диплом провідного

польського вишу

Рівень освіти в Польщі є одним з найкращих у порівнянні з країнами постсоціалістичного табору. Польща пропонує великий вибір освітніх послуг. Після вступу до Європейського Союзу Польща адаптувала свою систему освіти до європейських стандартів та приєдналась до Міжнародних норм класифікації освіти (ICSED). Дипломи провідних польських вищих навчальних закладів визнаються всіма країнами Європи та Америки. Крім того, деякі з них можуть похвалитися більш як столітньою історією.

Люблінський Католицький Університет Іоанна Павла II (KUL) у 2018 році буде відзначати своє сторіччя. Делегація з університету на чолі з проректором Кшиштофом Нарецьким відвідала місто Хмельницький, щоб розповісти про історію університету, його структуру, напрямки навчання, можливості отримання стипендії та спеціальні пропозиції. До того ж була показана відеопрезентація, в якій присутні побачили все, про що їм розповідали, на власні очі.

Ця зустріч надихнула нас, «Польське культурно-освітнє товариство міста Красилова», провести подібну зустріч у нашому місті. Тим більш, усі матеріали та відеопрезентацію передали нам представники KUL.

У травні ми організували інформаційну зустріч «Освіта в Польщі» і відвідали з нею всі школи Красилова, завітали навіть у дитячий садок №10. У результаті цих зустрічей набрали 120 дітей у віці 10 до 16 років, охочих вивчати польську мову в новому навчальному році. Зазначимо, що при нашому товаристві діє суботня школа, де відбувається вивчення польської мови, історії, культури та традицій Польщі. Минулого року ми розпочали пілотний проект і набрали два класи учнів.

На завершення цього заходу була проведена виставка в Центральній районній бібліотеці. Тепер у юнацькому відділі кожен бажаючий може передивитися флаєра і рекламні буклети того чи іншого університету. Також плануємо там проводити щомісячні творчі зустрічі.

Руслан Гарник

Dyplomy KUL uznawane są we wszystkich krajach Europy i Ameryki
Дипломи КУЛ визнаються всіма країнами Європи та Америки

Поезія, що лине з серця

18 квітня в Обласній бібліотеці О. Ольжича 73 учні, які вивчають польську мову, боролися за лаври переможця, декламуючи вірші польських поетів.

Всеукраїнський конкурс декламаторів польської поезії ім. Валентина Грабовського проходив під почесним патронатом Генерального консула РП у Вінниці Томаша Олейнічака, проректора Люблінського католицького університету Іоанна Павла II проф. Кшиштофа Нарецького, за підтримки управління культури Житомирської обласної державної адміністрації, управління освіти в Житомирі та Житомирської обласної Спільки поляків України.

За словами відомого літературного критика Кароля Іжиковського: «Правдивою, типовою формою духовного співіснування є поезія». Через поезію ми співчуваємо, ми мріємо, ми вчимося історії і змінюємо дух. Саме тому ми проводимо такі зустрічі, щоб об'єднати в слові якнайбільше осіб. Разом ми творимо спільноту, засновану на спільності мови, культури, світогляду.

У конкурсі взяли участь діти та молодь з трьох областей: Вінницької, Хмельницької і Житомирської, які вивчають польську мову в державних школах, на курсах при польських організаціях і парафіях.

Виступи молодих декламаторів оцінювали журі в складі: Вікторія Ваховська, вчителька польської мови, керівник методичного об'єднання вчителів польської мови при управлінні освіти в Житомирі, кс. Ярослав Гіжицький, капелан поляків Житомирщини, Яна Ляковська, аспірант факультету гуманітарних наук Люблінського католицького університету Іоанна Павла II, Раїса Грабовська, дружина Валентина Грабовського, Валентина Бендерська, поет і заслужений діяч польської

культури і Вікторія Ляковська-Щур, голова Житомирської обласної Спільки поляків України.

Журі брало до уваги майстерність вивчення тексту напам'ять, правильність і плинність декламації, виразність і загальні артистичні здібності. І найголовніше це серце, що б'ється в ритмі кожного слова. Адже, як писав Чеслав Мілош: «Поет повинен промовляти серцем і душею, Тільки те, що з серця лине, серця торкнеться».

Учасники були поділені на три вікові категорії. Варто відзначити, що діти не тільки прекрасно вивчили напам'ять вірші, а й за допомоги вчителів чудово підготували свою художню інтерпретацію.

У категорії 8-10 років Гран-прі за краще виконання отримала Аніта Ципоренко з Житомира (театр ляльок ModernPol, Польська суботньо-недільна школа при Житомирській обласній Спільці поляків України). Перше місце завоювала Валерія Слободенюк-Сіра, яка представила Житомирську гуманітарний гімназію № 23.

У категорії 11-14 років перше місце зайняли Уляна Зеленюк з м. Городка та Костянтин Огієнко з Житомира (Польська суботньо-недільна школа при Житомирській обласній Спільці поляків України).

У категорії 15-17 років виграла Таїсія Засць з м. Смільчине (Польська суботньо-недільна школа при культурно-освітньому товаристві поляків ім. Іоанна Павла II).

Відповідно до правил, переможці конкурсу будуть прийняті на навчання в Люблінському католицькому університеті Яна Павла II. Результати конкурсу були розміщені на інтернет-сторонці Житомирської обласної Спільки поляків України: www.zozpu.zhitomir.net.

Яна Ляковська

Dyktando polskie na Ukrainie

„Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku”

22 maja w Żytomierzu w sali Żytomierskiego Uniwersytetu Państwowego im. Iwana Franki odbyło się III Ogólnoukraińskie Dyktando z Języka Polskiego „Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku. Dyktando z języka polskiego na Ukrainie”. Przygotowała je Fundacja Wolność i Demokracja przy wsparciu Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie.

Tak jak w ubiegłym roku dyktando odbyło się w dwunastu miastach: we Lwowie, w Kijowie, Żytomierzu, Winnicy, Łucku, Czerniowcach, Chmielnickim, Odessie, Dniepropietrowsku, Tarnopolu, Kirowogradzie i Charkowie. Świadczy to o tym, że ta forma promowania języka polskiego na Ukrainie stała się już tradycją. Takie wydarzenia kształtują tożsamość narodową osób polskiego pochodzenia, zwiększają zainteresowanie Ukraińców językiem i kulturą polską.

Przed pisaniem sprawdzianu uczestnicy – ponad 200 osób z obwodu żytomierskiego – dokonali rejestracji, która rozpoczęła się o godz. 10. Sprawdzić własną wiedzę zdecydowali się uczniowie, studenci, nauczyciele, osoby polskiego pochodzenia oraz wszyscy miłośnicy języka polskiego.

Przybyłych powitały prorektor prof. Natalia Sejko, prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur oraz prezes Związku Nauczycieli Polonistów Żytomierszczyzny Mirosława Starowierowa, życząc wszystkim polamania piór.

Dyktando było poświęcone 1050. rocznicy chrztu Polski. Tekst przeczytała nauczycielka języka polskiego Wiktoria Wachowska. Ocenie podlegała zarówno poprawność ortograficzna, jak i interpunkcyjna. Uczestnicy musieli się więc wykazać głęboką wiedzą w tym zakresie, mając jednocześnie szczególne wyczucie językowe.

Laureatów jury wyłoniło tego samego dnia. W kategorii dzieci i młodzież (12-18 lat) zwyciężyła Darina Gorkusza, która w nagrodę otrzymała cyfrowy aparat fotograficzny i książkę, II miejsce zajęła Anna Maria Krasnoperowa, która dostała tablet i książkę, III miejsce i odtwarzacz mp3 przypadły Weronice Koziańskiej. Najmłod-

**W dyktandzie wzięło udział ponad 200 osób z obwodu żytomierskiego
У Диктанті взяло участь понад 200 осіб з Житомирської області**

szym Uczestnikiem Dyktanda z Języka Polskiego na Ukrainie została Anita Cyporenko.

W kategorii dorośli (osoby powyżej 19 roku życia) tytuł Mistrz Języka Polskiego na Ukrainie oraz I nagrodę przyznano Janinie Laskowskiej, tytuł I Wicemistrza Języka Polskiego na Ukrainie i II nagrodę otrzymała Jadwiga Krasnoperowa, II Wicemistrzem Języka Polskiego na Ukra-

inie została Julia Mańkiwska. Najstarszym Uczestnikiem była Nina Stepanenko.

Dyktando zostało zrealizowane w ramach projektu „Biało-czerwone ABC. Wspieranie rozwoju edukacji polskiej na Ukrainie” współfinansowanego ze środków Senatu RP w ramach zadań publicznych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2016 r.

Jana Laskowska

Польський диктант в Україні

«Я пишу, Ти пишеш, Ми пишемо по-польськи...»

22 травня в приміщенні Житомирського державного університету ім. Івана Франка відбувся III Всеукраїнський диктант з польської мови «Я пишу, Ти пишеш, Ми пишемо по-польськи... Польський диктант в Україні». Організувала його фундація «Свобода і демократія» за підтримки Жито-

мирської обласної Спілки поляків України.

Як і в минулому році, конкурс відбувся у 12 містах: у Львові, Києві, Житомирі, Вінниці, Луцьку, Чернівцях, Хмельницькому, Одесі, Дніпропетровську, Тернополі, Кіровограді та Харкові. Проведення чергового етапу свідчить про те, що це увійшло в традицію просуван-

ня польської мови в Україні. Такі заходи формують національну свідомість осіб польського походження, а також підвищують інтерес до польської мови та культури серед українців.

У день написання диктанту учасники пройшли реєстрацію, яка почалася 22 травня з 10 години. Понад 200 учасників приїхало з усієї Житомирської області, щоб перевірити власні знання. Серед них учні, студенти, вчителі, особи польського походження та всі прихильники польської мови.

Привітальне слово виголосили проф. проректор Наталія Сейко, голова Житомирської обласної Спілки поляків України Вікторія Ляковська-Щур, голова Спілки вчителів-полоністів Житомирщини Мирослава Староверова, бажаючи учасникам успіху.

Диктант був присвячений 1050-річниці хрещення Польщі. Текст диктувала вчителька польської мови Вікторія Ваховська. Важливим є, що оцінці підлягала справність як орфографічна, так і інтерпункційна. Отже, учасники мали проявити глибоке знання з граматики, при цьому маючи особливе мовне чуття.

Лауреати були визначені в день написання диктанту на підставі рішення журі. Переможці отримали нагороди: в категорії «Діти і молодь» (у віці від 12 до 18 років) за перше місце фотоапарат і книгу отримала Дарина Горкуша, за друге Анна-Марія Красноперова – планшет і книгу, за третє Вероніка Козинська – тріплер. Найменшим учасником Диктанту з польської мови стала Аніта Ципоренко, якій виповнилось 8 років.

У категорії «Дорослі» (особи від 19 років): першу нагороду і титул «Майстер польської мови в Україні» здобула Яніна Ляковська, другу нагороду і титул «Віце-майстер польської мови в Україні» дістався Ядвізі Красноперовій, «II віце-майстром польської мови в Україні» стала Юлія Маньківська. А найстаршим учасником була Ніна Степаненко.

Проект був реалізований у рамках проекту «Біло-червоне ABC». Сприяння розвитку польського навчання в Україні» співфінансований з коштів Сенату РП в рамках громадських завдань у галузі опіки над Полонією та Поляками за кордоном у 2016 р.».

Яна Ляковська

Test odbył się 10 czerwca w sali Państwowego Uniwersytetu Ekologicznego
Тест відбувся 10 червня в аудиторії Державного екологічного університету

Odessa zgromadziła najlepszych znawców języka polskiego

10 czerwca w czarnomorskim kurorcie odbył się finał konkursu „Co wiem o Polsce?”, będącego elementem realizowanego przez Fundację Wolność i Demokracja projektu „Biało-czerwone ABC. Wspieranie rozwoju edukacji polskiej na Ukrainie”.

Zanim młodzież przystąpiła do sprawdzianu wiedzy z języka i kultury polskiej w Odessie przeszła eliminacje, które odbyły się 28 maja w wielu miastach Ukrainy. W Żytomierzu zorganizowano je w Żytomierskiej Uniwersalnej Bibliotece Naukowej im. O. Olżycza. Wzięło w nich udział ponad 50 uczniów w wieku od 12 lat. Konkurs odbył się w formie testu, który przygotowali Marta i Jerzy Kowalewscy. Najwyższym poziomem wiedzy wykazały się Anastazja Czernij i Elżbieta Zembycka, uczennice Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. Paderewskiego, i to one kontynuowały walkę o tytuł najlepszego znawcy języka polskiego w Odessie.

– W ciągu trzech dni (od 9 do 11 czerwca – red.) mieliśmy bogaty program. W pierwszym dniu odpoczywaliśmy nad Morzem Czarnym i zbieraliśmy siły do napisania kolejnego etapu konkursu „Co wiem o Polsce” – powiedział Jerzy Kowalewski.

Test odbył się 10 czerwca w sali Odeckiego Państwowego Uniwersytetu Ekologicznego. Wcześniej wykładowcy uczelni przeprowadzili fascynującą wycieczkę

Laureatki z Żytomierza Anastazja Czernij i Elżbieta Zembycka wraz z organizatorami konkursu Martą i Jerzym Kowalewskimi / Лауреатки з Житомира Анастасія Черній і Єлизавета Зембицька з організаторами конкурсу Мартою і Єжи Ковалевськими

i opowiedzieli o aktualnych problemach środowiska, nad których rozwiązaniem pracują ich studenci.

W niedzielę, 11 czerwca, uczestnicy sprawdzianu wzięli udział w mszy świętej w katedrze Wniebowzięcia NMP. W czasie wycieczki mieli okazję poznać wspaniałe miasto Odessa i zobaczyć pozostałości kultury polskiej.

– Konkurs ten pozwala poznać bliżej kulturę Polski i zobaczyć Ukrainę – dzieliła się wrażeniami laureatka z Żytomierza Anastazja Czernij, która zajęła drugie miejsce wśród uczniów z całej Ukrainy. –

Nie tylko pokazaliśmy swoją wiedzę, ale także dobrze wypoczęliśmy i zebraliśmy siły w następnym roku szkolnym. Nasza ciężka praca nie została niezauważona. Otrzymaliśmy cenne prezenty: książki na temat historii i kultury polskiej, płyty z filmami edukacyjnymi i edukacyjne gry planszowe, które mogą pomóc nam osiągnąć sukces w życiu.

Dzieci i młodzież to przyszłość narodu. Dzisiejsze kształcenie przyniesie owoce w późniejszych latach. I ważne jest, żeby każda praca została nagrodzona.

Elżbieta Zembycka

Одеса зібрала найкращих знавців польської мови

10 червня на чорноморському курорті відбувся фінал конкурсу «Що я знаю про Польщу», який був елементом реалізованого фундацією «Свобода і демократія» в рамках проекту «Біло-червоне АВС. Підтримка польської освіти в Україні».

Перед фіналом в Одесі молодь пройшла відбірковий етап, який відбувся 28 травня в багатьох містах України. У Житомирі його провели в приміщенні Житомирської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О. Ольжича. У ньому взяло участь більше 50 учнів віком від 12 років. Конкурс був проведений у вигляді тесту, який підготували Єжи та Марта Ковалевські. Найкращий рівень знань показали учениці Польської суботньо-недільної школи ім. І. Я. Падеревського Анастасія Черній і Єлизавета Зембицька, і саме вони продовжили боротьбу за титул найкращого знавця польської мови в Одесі.

– Протягом трьох днів (з 9 по 11 червня в Одесі – прим. ред) ми мали насичену програму. Вже першого дня ми відпочивали на березі Чорного моря та набиралися сил до написання наступного етапу конкурсу «Що я знаю про Польщу», – сказав Єжи Ковалевський.

Тест відбувся 10 червня в аудиторії Одеського державного екологічного університету. Викладачі університету перед конкурсом провели захоплюючу екскурсію та розповіли про актуальні проблеми екології, над вирішенням яких працюють їхні студенти.

У неділю, 11 червня, учасники конкурсу взяли участь у святій літургії в кафедральному соборі Успіння Пресвятої Діви Марії в Одесі. А на екскурсії діти ознайомилися з чудовим містом Одеса та залишками в ньому польської культури.

– Цей конкурс дає змогу пізнати ближче культуру Польщі та побачити Україну. Ми не тільки виказали власні знання, але й добре відпочили та набралися сил на наступний навчальний рік. Наша плідна праця не залишилася непоміченою. Ми отримали цінні подарунки – книги з польської історії та культури, а також диски з навчальними фільмами та навчальні настільні ігри, які в майбутньому допоможуть нам досягти великих успіхів у житті – поділилась враженнями лауреатка конкурсу з Житомира Анастасія Черній, яка посіла друге місце серед учнів з усієї України.

Діти і молодь – це майбутнє нашої нації. Сьогоднішнє серйозне навчання принесе рясні плоди в найближчі роки. І важливим є, щоб кожна праця була винагороджена.

Єлизавета Зембицька

28 maja w Żytomierzu odbył się etap kwalifikacyjny do konkursu „Co wiem o Polsce” / 28 травня в Житомирі відбувся відбірковий етап конкурсу під назвою «Що я знаю про Польщу»

Po konkursie uczniowie Polskiej szkoły sobotnio-niedzielnej im. I. Paderewskiego powitali występ organizatora Martę Kowalewską. Później konkursu uczniowie Polskiej szkoły sobotnio-niedzielnej im. I. Я. Падеревського привітали виступ організатора Марту Ковалевську

Wykładowcy Odesskiej uczelni przed konkursem przeprowadzili fascynującą wycieczkę i opowiedzieli o aktualnych problemach środowiska. Wykładowcy Odesskiego uniwersytetu przed konkursem провели захоплюючу екскурсію та розповіли про актуальні проблеми екології

Kantatę Richarda Camerona-Wolfa wykonują Anna Byczkova (mezzosopran), Wiktor Rekało (wiolinczela) oraz Charkowski kwartet gitarowy w składzie: Sergij Gorkusza, Andrij Bragin, Iryna Połowynka, Maksym Trianow
Кантату Річарда Кемерона-Вульфа виконують Анна Бичкова (мецо-сопрано), Віктор Рекало (віолончель) та Харківський гітарний квартет у складі: Сергій Горкуша, Андрій Брагін, Ірина Половинка, Максим Трянов

Dotknąć sztuki światowej klasy

Międzynarodowy festiwal „Żytomierska Wiosna Muzyczna” stawia sobie za cel zapoznanie jak najszerszego grona osób z najciekawszymi przykładami współczesnej muzyki klasycznej, duchowego dziedzictwa ludzkości, dialogu kulturowego między różnymi krajami. W tym roku odbył się pod honorowym patronatem konsula generalnego RP w Winnicy Tomasza Olejniczaka.

Tradycyjnie festiwal zaczął się koncertem muzyki sakralnej. Tym razem został on poświęcony 1050-leciu chrztu Polski. Koncert przygotował i wykonał Zespół Kameralny im. Ignacego Feliksa Dobrzyńskiego przy wsparciu Kapelani Polaków na Żytomierszczyźnie i księdza Jarosława Giżyckiego.

Wyjątkowym wydarzeniem był koncert z okazji 75. rocznicy urodzin utalentowanego kompozytora Żytomierszczyzny, pedagoga i dyrygenta Aleksandra Ste-

ciuka (1941-2007) „We wszystkim była Muzyka...”. Odbył się w Wielkiej Sali Żytomierskiej Szkoły Muzycznej nr 1 im. B. M. Latoszyńskiego, z którą są związane losy kompozytora i jego rodziny. Podczas koncertu zabrzmiały utwory Aleksandra Steciuka oraz jego młodszego syna Dmytra, który opiekuje się twórczą spuścizną ojca, z troską dbając o to, by jego dzieła nie zostały zapomniane. Punktem kulminacyjnym koncertu było wykonanie klasycznych utworów światowej klasy przez zespół skrzypków szkoły pod kierunkiem Walentyny Steciuk.

W ramach Nocy Muzeów

Jedną ze scen koncertowych festiwalu było i jest Żytomierskie Muzeum Kosmonautyki im. S. Korolowa. Noc Muzeów to projekt w projekcie, który nadaje każdemu wydarzeniu dziejącemu się w muzealnych wnętrzach wyjątkowego kolorytu i znaczenia. W tym roku w projekcie po raz pierwszy wzięli udział studenci i artyści z Żytomierskiego Instytutu Kultury i Sztuki Narodowej Akademii Kadr Kultury i Sztuki. Przygotowali wystawę dzieł sztuki zade-

dykowaną 125. rocznicy urodzin słynnego muzyka i pisarza XX wieku Wsiewołoda Zadierackiego (1891-1953). Kreatywność Zadierackiego, jak również jego polskie pochodzenie dopiero teraz stopniowo stają się publicznie znane. Jego muzyka grana jest w Rosji, na Ukrainie, w Niemczech, Francji, Holandii, USA, Wielkiej Brytanii. Jednak starsi mieszkańcy Żytomierza pamiętają czasy, kiedy genialny muzyk pracował i mieszkał w ich mieście, w domu przy ulicy Iwana Franki, w pobliżu Muzeum Kosmonautyki.

Jeden kompozytor – wiele głosów

„Żytomierska Wiosna Muzyczna 2016” zakończyła się wydarzeniem szczególnym – już po raz kolejny do Żytomierza przyjechał honorowy profesor University of New Mexico (USA), kompozytor i pianista Richard Cameron-Wolfe, uczestnik poprzednich edycji festiwalu, prawdziwy przyjaciel i wielbiciel naszego miasta. 3 czerwca w Żytomierskim Uniwersytecie Państwowym im. Iwana Franki wygłosił

wykład pt. „Obudzenie mistycznych głosów z przeszłości”. Była to wyjątkowa twórcza spowiedź mistrza – szczerą, otwartą, emocjonalną i niezwykle bogatą w informacje o rozwoju zawodowym artysty w kontekście kulturowym. Wykład miał również na celu objaśnić znaczenie utworów, które znalazły się w programie wykonywanym w dniu kolejnym w Muzeum Kosmonautyki.

Autorski koncert „Jeden kompozytor – wiele głosów” Richarda Camerona-Wolfego zgromadził wielu wielbicieli jego muzyki. Udowodnił, iż poprzednie festiwale przyniosły swoje owoce – wzmocniły twórcze relacje między muzykami różnych pokoleń i nacji, pogłębiły zainteresowanie muzyką współczesną i jej językiem, a także utrwaliły współpracę między organizatorami festiwalu: Żytomierskim Obwodowym Związkiem Polaków na Ukrainie, Żytomierskim Uniwersyteciem Państwowym im. Iwana Franki, Żytomierskim Muzeum Kosmonautyki im. S. Korolowa, Żytomierską Szkołą Muzyczną nr 1 im. B. Łatoszyńskiego, Stowarzyszeniem Sztuk Zjednoczonych. Wszystko to powinno być gwarancją tego, że za rok „Wiosna Muzyczna” znów zawita do Żytomierza.

Z historii festiwalu

Siedem lat temu – wiosną 2009 roku – w Żytomierzu odbył się pierwszy międzynarodowy festiwal współczesnej muzyki klasycznej „Żytomierska Wiosna Muzyczna”. Jego współzałożycielem był Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie. Pięć lat z rzędu wiosną przyjeżdżali do naszego miasta znani muzycy z całego świata. Dyrektorem artystycznym festiwalu był wybitny kompozytor Siergiej Żukow, żytomierzanin z pochodzenia, uczeń Aleksandra Steciuka.

Festiwal znacznie zintensyfikował życie muzyczne w Żytomierzu. Obcowanie ze sztuką światowej klasy budzi bowiem twórczą aktywność, pragnienie poszukiwania siebie i kreacji. Niestety, ze względu na trudną sytuację polityczną realizacja takich projektów na dużą skalę jest niemożliwa. Ale mimo wszystko echa festiwalu są obecne w Żytomierzu i teraz.

„Żytomierska Wiosna Muzyczna 2016” została współfinansowana w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą przy wsparciu Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Irena Kopoć

■ Już po raz kolejny do Żytomierza przyjechał honorowy profesor z University of New Mexico (USA), kompozytor i pianista Richard Cameron-Wolfe
До Житомира знову приїхав почесний професор університету Нью-Мексико (США) композитор та піаніст Річард Кемерон-Вулф

Доторкнутись до мистецтва світового рівня

«Весняні концерти» несуть в собі основну ідею фестивалю – залучати якомога більше зацікавлених осіб до найбільш цікавих зразків сучасної академічної музики, духовної спадщини людства, культурного діалогу між різними країнами світу.

За традицією фестивалю, першим був концерт духовної музики, присвячений 1050-річчю християнізації Польщі. Його підготував та провів заслужений колектив польської культури камерний ансамбль ім. І. Ф. Добжинського за підтримки Капеланії поляків на Житомирщині та отця Ярослава Гіжицького. Житомирська музична весна 2016 відбулася під почесним патронатом Генерального Консула РП в Вінниці Томаша Олейнічака.

Яскравою подією музичного життя Житомира став концерт «В усьому була Музика...», присвячений 75-річчю від дня народження талановитого композитора Житомирщини Олександра Стецюка. Він пройшов в Великому залі Житомирської музичної школи № 1 ім. Б. М. Лятошинського, з якою пов'язані важливі сторінки життя як самого композитора, так і його родини. В концерті прозвучали твори Олександра Стецюка, його молодшого сина Дмитра, який

дбайливо зберігає творчу спадщину батька, піклуючись про виконання його творів. Орасою концерту стало виконання творів світової класики ансамблем скрипалів школи під керівництвом Валентини Стецюк.

У рамках «Ночі музеїв»

Традиційним «концертним майданчиком» фестивалю був і залишається Житомирський музей космонавтики ім. С. П. Корольова. «Ніч музеїв» – це «проект в проекті», який надає кожній події, що відбувається в неповторному інтер'єрі музею, особливого забарвлення та значущості. Цього року в проекті вперше взяли участь студенти-дизайнери Житомирського інституту культури і мистецтв національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Вони підготували виставку художніх робіт, присвячену 125-річчю видатного музиканта та літератора ХХ сторіччя Всеволода Задерацького (1891 – 1953). Творчість Задерацького (так само, як і його польське походження) тільки тепер поступово стає відомою широкому загалу. Його музика звучить в Росії, Україні, Німеччині, Франції, Голландії, США, Великій Британії. Однак старожили Житомира пам'ятають час, коли цей, без перебільшення, геніальний музикант працював в Житомирі і мешкав в будинку на вулиці Івана Франка, неподалік Музею космонавтики.

«Один композитор – багато голосів»

«Житомирська музична весна 2016» завершилася подією неординарною – до Житомира знову приїхав почесний професор університету Нью-Мексико (США) композитор та піаніст Ричард Кемерон-Вулф, учасник попередніх фестивалів, справжній друг та шанувальник нашого міста. 3 червня він прочитав лекцію «Пробудження містичних голосів минувшини» в Житомирському державному університеті ім. Івана Франка. Це була унікальна творча сповідь майстра – щира, відверта, емоційна і надзвичайно насичена інформацією як про професійне становлення самого митця, так і про культурний контекст, в якому це становлення відбувалося. Крім того, лекція була покликана дати пояснення щодо творів, які мали прозвучати наступного дня в Музеї космонавтики.

Авторський концерт «Один композитор – багато голосів» Ричарда Кемерона-Вулфа зібрав багато шанувальників

його музики. Цей концерт переконливо довів, що попередні фестивалі дали багато плодів – укріпилися творчі стосунки між музикантами різних поколінь та країн, зріс інтерес до сучасної музики та її музичної мови, не переривається співпраця між організаторами фестивалю – Житомирською обласною Спілкою поляків України, Житомирським державним університетом ім. Івана Франка, Житомирським музеєм космонавтики ім. С. П. Корольова, Житомирською музичною школою № 1 ім. Б. М. Лятошинського, Асоціацією об'єднаних мистецтв. Усе це має стати запорукою того, що «Музична весна» приходимите до Житомира знову й знову.

3 історії фестивалю

Сім років тому – весною 2009 р. – в Житомирі відбувся перший міжнародний фестиваль сучасної академічної музики «Житомирська музична весна», співзасновником якого стала Житомирська обласна Спілка поляків України.

П'ять років поспіль навесні до нашого міста приїздили визнані музиканти з різних країн світу. Художнім керівником фестивалю був видатний композитор Сергій Жуков, житомирчанин за народженням, учень відомого українського митця, педагога, диригента Олександра Стецюка (1941 – 2007).

Фестивальні проекти значно активізували музичне життя Житомира. Адже бодай доторкнувшись до мистецтва світового рівня, пробуджується власна творча думка, прагнення до пошуку та самозбагачення.

На жаль, через складну політичну ситуацію втілювати такі масштабні проекти стало неможливим. Однак попри все, «відгомін фестивалю» відчувається в Житомирі і тепер.

Проект був співфінансований в рамках опіки Сенату РП над Полонією та поляками за кордоном при підтримці фундації «Допомога полякам на Сході».

Ірина Копоть

Uczestnicy finałowego koncertu festiwalu „Wiosna muzyczna 2016”
Учасники заключного концерту фестивалю „Музична весна 2016”

Muzyka Chopina na wolnym powietrzu

11-12 czerwca Kompleks Historyczno-Kulturalny „Zamek Radomyśl” już po raz trzeci stał się sceną Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Fryderyka Chopina ChopinFest.

Przez dwa dni na terenie „Zamku Radomyśl” (obwód żytomierski) rozbrzmiewały utwory genialnego polskiego kompozytora w wykonaniu ukraińskich artystów. Na scenie zaprezentowały się laureatki międzynarodowych konkursów, solistki Filharmonii Narodowej Ukrainy Larysa Deordijewa i Inessa Poroszyńska. Ich występy uzupełniły pokazy najlepszych młodych wykonawców ze szkół muzycznych na Ukrainie: studenta Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy im. P. Czajkowskiej Jarosława Bycha, studenta Wyższej Szkoły Muzycznej w Dreźnie (Niemcy) Eugena Motorenki, absolwentki Fastowskiej Szkoły Muzycznej Zoriny Czornous oraz młodego talentu, 10-letniego Antona Labika-Proniuka.

Organizatorzy ChopinFest starali się udowodnić, że muzyka klasyczna może w XXI wieku znaleźć swoich miłośników również poza murami filharmonii. Artyści występowali na scenie usytuowanej na malowniczej Wyspie Miłości. Publiczność słuchała ich, siedząc na krzesłach, matkach rozłożonych na środku trawnika lub na oryginalnych wykutych ławkach.

Festiwal tradycyjnie odbywał się pod patronatem Ambasady RP na Ukrainie. Zgromadził przedstawicieli misji dyplomatycznych akredytowanych na Ukrainie. Poza dyplomatami dzieł Fryderyka Chopina pośród bajecznej przyrody Polesia słuchały setki wielbicieli muzyki klasycznej.

ChopinFest nie ograniczał się do programu muzycznego. „Zamek Radomyśl” przygotował dla swoich gości specjalne wycieczki. Można było zwiedzić unikalne Muzeum Ukraińskiej Ikony Domowej, wziąć udział w warsztatach z produkcji papieru w technologii z XVII wieku i wyobrazić sobie siebie w roli średniowiecznego mnicha, który wytwarza arkusze na potrzeby Ławry Kijowsko-Pieczerskiej – zamek stoi bowiem w miejscu pierwszej w centralnej Ukrainie manufaktury produkującej papier. Kto chciał mógł popływać łodzią (kompleks jest otoczony wodą, a w parku są dwa wodospady) czy postrzelać ze średniowiecznej kuszy.

Wszystkie środki uzyskane ze sprzedaży biletów organizatorzy przekażą na

**Utwory Chopina wykonały najlepsi młodzi wykonawcy Ukrainy
Твори Шопена виконали найкращі молоді виконавці України**

Dzieła genialnego kompozytora pośród bajecznej przyrody Polesia cieszyły setki wielbicieli muzyki klasycznej / Творами геніального композитора посеред казкової природи Полісся, насолоджувалися сотні поціновувачів класичної музики

cele charytatywne. Za pośrednictwem platformy „Ludzie pomagają ludziom” wsparcie otrzymają rodziny, w których krewni zginęli w czasie rewolucji godności lub walk na wschodzie kraju.

Festiwal odbył się przy wsparciu platformy charytatywnej „Ludzie pomagają ludziom” oraz spółki „In Jazz”, oficjalnego przedstawiciela Yamaha na Ukrainie.

www.chopinfest.com.ua

Ambasador RP na Ukrainie Henryk Litwin wraz z małżonką przywitali gości i uczestników festiwalu
Посол РП в Україні Генрик Літвін разом з дружиною привітали гостей і учасників фестивалю

Музика Шопена просто неба

11-12 червня історико-культурний комплекс «Замок-музей Радомисль», що знаходиться в місті Радомисль Житомирської області, став майданчиком для проведення вже третього Міжнародного ШопенФесту «Музика Шопена просто неба».

Основна музична програма виконувалася на сцені, розташованій на Острові кохання. Гості концерту зручно розміщувались, окрім стільців, на килимках посеред зеленої галявини поближче до сцени або спостерігали за виступами, сидячи на оригінальних кованих лавах. Організатори дійства прагнули довести, що класична музика у XXI ст. може знаходити своїх прихильників і поза межами стін концертних залів.

Протягом двох днів на території «Замку-музею Радомисль» лунали твори Фредерика Шопена у виконанні лауреатів міжнародних конкурсів, солістів Національної філармонії України Лари-

си Деордієвої та Інеси Порошиної. Їхні виступи органічно доповнювали кращі молоді виконавці України: студент Національної музичної академії України ім. П. Чайковської Ярослав Бих, студент Дрезденської вищої школи музики (Німеччина) Євген Моторенко, випускниця Фастівської дитячої музичної школи Зоріна Чорноус та юний талант 10-річний Антон Лабік-Пронюк.

Традиційно захід проходить під патронатом Посольства Республіки Польща в Україні. На нього з'їхались представники дипломатичних місій, які акредитовані в Україні. Окрім дипломатів, творами геніального композитора посеред казкової природи Полісся, насолоджувалися сотні поціновувачів класичної музики.

ШопенФест не обмежився лише музичною програмою. «Замок-музей Радомисль» приготував для своїх гостей спеціальні екскурсії унікальним Музеєм української домашньої ікони. А ще кожен бажаючий міг відвідати майстер-клас із виготовлення аркушів

паперу за автентичними технологіями XVII ст. та уявити себе на місці середньовічного монаха, що виготовляє папір для потреб Києво-Печерської Лаври. Адже Замок стоїть на місці першої в Центральній Україні Папірні. Урізноманітнити свій відпочинок можна було й катанням на човнах (весь замок оточений водою, а на території парку є два водоспади) та стрільбою з арбалету.

Усі кошти, виручені за продаж квитків, організатори передають на благодійність. Через громадську платформу «Люди допомагають людям» допомогу отримують члени сімей, загинувших під час Революції Гідності та бойових дій на Сході країни.

Фестиваль проходив під патронатом Посольства Республіки Польща, за підтримки благодійної платформи «Люди допомагають людям» та компанії «In Jazz» офіційного представника YAMAHA в Україні.

www.chopinfest.com.ua

Ustawa o Karcie Polaka: pełna lista zmian

2 września wchodzi w życie nowe przepisy dotyczące posiadaczy Karty Polaka: zezwolenie na stały pobyt w Polsce i kartę stałego pobytu będzie można otrzymać za darmo, obywatelstwo – po roku, a comiesięczny zasiłek – dla każdego członka rodziny.

13 maja polski Sejm przyjął Ustawę o zmianie ustawy o Karcie Polaka oraz niektórych innych ustaw: o opłacie skarbowej, o obywatelstwie polskim oraz o cudzoziemcach. 1 czerwca nowy dokument został opublikowany w Dzienniku Ustaw i od 2 września wejdzie w życie (po 3 miesiącach od dnia publikacji). Niektóre przepisy będą obowiązywać od 1 stycznia 2017 roku.

Co oferuje znowelizowana Ustawa o Karcie Polaka:

- Kartę Polaka obywatele niektórych państw będą mogli uzyskać na terenie Polski od wojewodów. Do 1 stycznia 2017 roku zostanie sporządzony wykaz, w których urzędach wojewódzkich będzie się można o nią starać i obywateli których państw to uprawnienie będzie dotyczyć.

- Polska wiza wielokrotnego wjazdu na podstawie Karty Polaka jest wydawana za darmo. Ta zasada działa już w polskich konsulatach na terenie Białorusi.

- Zezwolenie na stały pobyt i kartę stałego pobytu na podstawie Karty Polaka jest przyznawane bezpłatnie – wcześniej rozpatrzenie wniosku kosztowało 640 złotych, a wydanie Karty 50 złotych. Otrzymując kartę stałego pobytu, trzeba będzie zwrócić Kartę Polaka.

- Członkowie rodziny posiadacza Karty Polaka, którzy sami nie mają Karty, będą mogli otrzymać wizę umożliwiającą wjazd do Polski, a następnie zgodnie z zasadą łączenia rodzin wystąpić o pozwolenie na pobyt czasowy, który następnie będzie uprawniał na ogólnych zasadach do uzyskania pobytu stałego.

- Posiadacze Karty Polaka, którzy złożą w urzędzie wojewódzkim wniosek o zezwolenie na pobyt stały, będą mogli ubiegać się o przyznanie świadczenia pieniężnego na okres do 9 miesięcy.

- Osoby, które na podstawie Karty Polaka otrzymają prawo do osiedlenia się na terenie Polski, otrzymują także prawo, by po roku od otrzymania karty stałego pobytu ubiegać się o uznanie za obywatela polskiego (wcześniej były to 2 lata).

- Procedura przyznania polskiego obywatelstwa dla takich osób jest automatyczna i odbywa się bezpłatnie.

Pierwszy najstarszy członek ŻOZPU Franc Brzeziński w czerwcu otrzymał Kartę Polaka
Перший найстарший член ЖОЗПУ Франц Бжезицький у червні отримав Карту Поляка

Wysokość pomocy finansowej dla posiadaczy Karty Polaka.

Posiadacz Karty Polaka, który złoży wniosek o zezwolenie na pobyt stały, może liczyć na świadczenie pieniężne dla siebie i każdego członka rodziny. Przy czym w ciągu pierwszych trzech miesięcy wnioskodawca i jego małżonek otrzymają je w wysokości 925 zł, a na każde dziecko połowę tej kwoty, czyli 462,50 zł, przez kolejne pół roku świadczenie będzie wynosić odpowiednio 555 zł i 277,50 zł.

Kilka ważnych aspektów pomocy finansowej:

- Pomoc pieniężna nie podlega opodatkowaniu podatkiem od dochodów i nie zależy od uzyskiwania innych dochodów przez świadczeniobiorcę.

- Wypłaty są stałe i nie mogą być przyznawane dłużej niż 9 miesięcy.

- Zasiłek może być odebrany w przypadku otrzymania odmowy przyznania prawa do stałego pobytu (w bardzo ogra-

niczonych przypadkach, np. gdy dana osoba stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa).

- Świadczenie pieniężne wypłacane będzie do wyczerpania środków zaplanowanych w rezerwie budżetowej na ten cel.

- O pomoc finansową można ubiegać się dopiero od 1 stycznia 2017 roku, ponieważ w przyjętym już na 2016 rok polskim budżecie nie przewidziano takich wydatków.

Kiedy można się ubiegać o zezwolenie na pobyt stały?

Dla posiadaczy Karty Polaka lub osób mających polskie pochodzenie nie ma znaczenia, jak długo mieszkali w Polsce i czy w ogóle mieszkali. Po przyjeździe do Rzeczypospolitej można od razu ubiegać się o pobyt stały, warto jednak wziąć pod uwagę, że fakt zatrudnienia w Polsce ma znaczenie przy podjęciu decyzji w tej sprawie.

Źródło: ukrainians.today
www.msz.gov.pl

Ołtarze i procesje w Boże Ciało oraz wielki szacunek dla chleba

Uroczystość Bożego Ciała – święto Ciała i Krwi Chrystusa – to święto ruchome, przypadające na jedenasty dzień po Zielonych Świątkach. Dzień ten, a także następne osiem dni (oktawa) to najwspanialsze ze wszystkich wspaniałości kościelnych, obchodzone uroczystości w całej Polsce, zarówno w miastach, jak i na wsi.

O uroczystości Bożego Ciała za panowania Piastów, tak pisała Deotyma: „Obchodzona pod kopułą samego nieba, obsypana deszczem kwiatów, i to w najpiękniejszej porze roku, zawsze zachwyca swoją późnoziemską poezją – a w owych czasach zachwycała tym silniej, że była jeszcze nowością (...), budziła nie tylko nabożeństwo, ale i gorącą ciekawość (...). Bo jeśli i dziś jeszcze najzачniejsze domy dobijają się o zaszczyt stawiania ołtarzy, cóż to się musiało dziać wówczas”.

W święto Bożego Ciała buduje się cztery ołtarze ustawione pod gołym niebem, przybrane zielonymi drzewkami, najczęściej brzoškami i kwiatami, dekoruje się ulice i domy, i we wszystkich wsiach i miastach odbywa się uroczysta procesja. Prowadzony przez mężczyzn kapłan niesie pod baldachimem złocistą monstrancję, w powietrzu unosi się zapach kadzidła, dziewczynki w białych strojach sypią płatki kwiatów (suszonych lub świeżych

płatków róż, peonii) ze specjalnych koszyczków przystrojonych białymi wstążkami i zawieszonych na szyi, a przy każdym ołtarzu odśpiewana jest wyznaczona Ewangelia i odmawiane są modlitwy. Pod stąpającymi ściele się barwny kobierzec płatków kwiatów.

Słynny polski poeta Cyprian Kamil Norwid tak opisał w 1842 r. Boże Ciało w Krakowie: „Zatrzymali się przed ołtarzem ustrojonym w zieloność, kotły ustały, zewsząd cisza, a pięćdziesiąt chorągwi kościelnych i cechowych, na podobieństwo masztów, pochyła się ku ziemi i lud jak fala niżej, a całe miasto głuche, bowiem ze wszystkich ulic spłynęli na rynek i umilkli. Dziwne jest nad głowami kilkunastu tysięcy ludzi słyszeć przelotne śpiewy jaskółek lub szmer topoli zieleniejących w rynku. Z równą powagą cała odbyła się procesja, przed każdym ołtarzem przyklęknęto i powtórzono cichość – po czym śpiewy, kotły i głośnie nabożeństwo”.

Bardzo często w dziejach Polski religijnym treściom procesji towarzyszyły akcenty polityczne. Tak było np. w czerwcu 1661 r., po zwycięstwie pod Poloną i Cudnowem, kiedy to w warszawskiej procesji triumfalnie kroczyli hetmani Stanisław Rewera Potocki, Jerzy Lubomirski i Paweł Sapiecha, „prowadząc więźnie i znaki moskiewskie”.

Na przestrzeni wieków ze świętem Bożego Ciała wiązały się różne wierzenia

i zwyczaje, oparte na przekonaniu o sile magicznej święconych i zdobitych ołtarze wianków, kwiatów, gałązek. Do wicia wianków używa się do dziś wielu ziół i traw, bo jak mówi stare przysłowie: „Kaźde ziele mówi: święć mnie”.

Od momentu, kiedy Jakub Panteleon z Troyes, czyli papież Urban IV w 1264 r. ustanowił święto Bożego Ciała, dziś oficjalnie obchodzone jako uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa, jego niezmiennym symbolem jest chleb. Chleb w kulturze ludowej był powszechnie szanowany jako pierwsze i najświętsze pożywienie, toteż powstało wiele tradycją uświęconych zwyczajów dotyczących postępowania z tym darem Bożym. Nie wolno go było jeść z nakrytą głową, dotykać nieumytą ręką, nie wolno było chlebem się bawić ani lepić z niego figurek. Dawniej nawet najmniejszych okruszków nie wyrzucano, tylko je spalano. Produkowano więc specjalne szufelki i szczoteczki do zmiatania okruszków ze stołu.

Bochenka chleba nie powinno się kłaść spodem do góry, rzucać nim po wyjęciu z pieca ani stukać w niego nożem. Grzechem było upuszczenie chleba, a jeśli zdarzyło się I to niechcący, podnoszono go natychmiast i całowano trzykrotnie. Zwyczaj całowania chleba został zachowany do dziś przy witaniu nowożeńców lub gości „chlebem i solą”.

www.polskokatolicki.pl

Najmłodsi uczniowie Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. Paderewskiego działającej przy ŻOZPU wraz z rodzicami uczestniczyli w zakończeniu roku szkolnego, które zorganizowano w Uniwersalnej Bibliotece Naukowej im. O. Olżycza

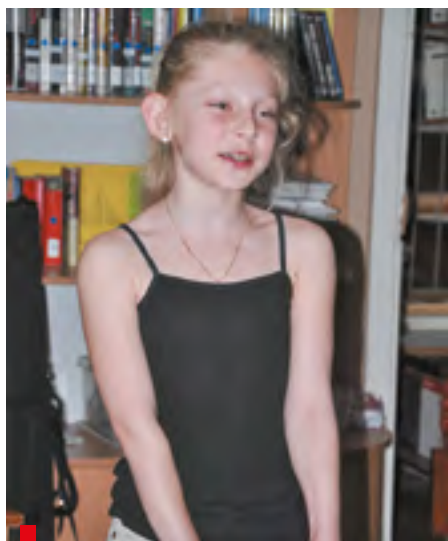
Zakończenie roku szkolnego dla najmłodszych

Uśmiechnięte i radosne dzieciaki mają wakacje, żeby wypocząć i nabrać sił przed kolejnym rokiem nauki

Rodzice też uczestniczyli w przygotowaniu uczniów i przyszli pooglądać występy

Każdy chętny mógł powiedzieć swój ulubiony wierszyk

Najmłodsza uczennica, która w tym roku poszła do pierwszej klasy, już świetnie deklamuje wiersze

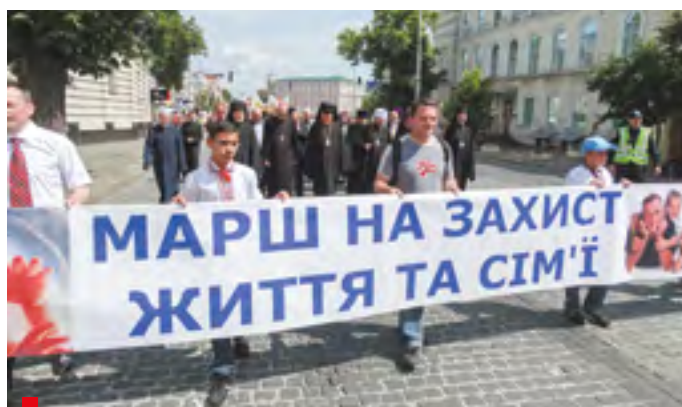
Flashmob na Międzynarodowy Dzień Dziecka, Choroszew (Wołodarsk Wołyński)

Uczestnicy Teatru Lalek „ModernPol” (działającego przy ŻOZPU) z Wiktorią Zubarewą byli na spektaklu „Książę i Żebrak” w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, 4 czerwca

Uczestnicy i organizatorzy XIII Regionalnego Festiwalu Dziecięcej Twórczości i Kultury Polskiej „Bo świat – to my”. 1 czerwca, Choroszew (Wołodarsk Wołyński)

Marsz w obronie życia i rodziny w ramach Ogólnoukraińskiego Dnia Obrony Praw Dzieci i Rodziny, 4 czerwca, Żytomierz

Jubileusz 25-lecia sakry biskupiej Jana Purwińskiego, 4 marca

Święcenia kapłańskie w żytomierskiej katedrze 25 czerwca

Delegacja ŻOZPU uczestniczyła w Pikniku Europejskim w Płocku

Koncert muzyki sakralnej poświęcony 1050-leciu chrztu Polski. Zespół Kameralny im. I. F. Dobrzyńskiego. Katedra św. Zofii